

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 KEDD december 21.

348. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délután
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Igéret és frázis

Választás és ünnep — van-e más hasonló pilzeni ősforrása a habzó ígéreteknek? Választás ünnep — ilyenkor kibontakoznak a humanizmus igéi, az emberszeretet himnusa ilyenkor kap szárnyra, ilyenkor minden szónoknak és politikusnak eszébe jutnak azok a szótörmelékek, melyek iskolai olvasmányai elporladt emlékeiként tengetik suta életüket a frázisok télkertjében. Ilyenkor a páthosz diszruhájába öltözködik a legmezeitlenebb érdek, kenetes lesz a bőrze üzansza is, minden szó ilyenkor tömjéntartót lóbáz, a szeretet fáklóját lobogtatja a viharban s a testvériségről és egyenlőségről beszél, dalol és szaval a zabolátlan indulat is. Választás — az ígéretek hét bő esztendeje hét szük hétre összeszorítva, karácsonyi ünnep — a »szeressük egymást« és »szorítsuk meg egymás kezét« fogadkozások melegágya.

És most választás is van és karácsony is közeledik. Micsoda halmozása az ígéretek és frázisok megteremkenyítő alkalmainak, milyen összetalálkozása a frázist termő ígéretek szezonjának. Az ígéretek ma úgy születnek, mintha nagyipari termelés állítaná őket elő. Ford nem gyártja olyan tempóban az autókat, mint a politikusok választás előtt az országmentő ideákat. Megindult a termelő munka az ígéretek és frázisok nagyipari koncernjében, itt a karácsony és itt a választás.

A véletlen eme bűnös lezonja, mely összekerítette ezt a két ellenállhatatlan alkalmat, annál veszedelmesebb ránk nézve, mert még egymás hatását is fokozzák. Mert választás előtt állunk, könnyebb ígérgetni, de mert napjaink már mesgyések a szent ünneppel, sokkal hajlamosabbak vagyunk, mint bármikor máskor, hinni is az ígéreteknek. Az ígéretek hájával eddig is könnyű volt bennünket kenegetni, a jóhiszeműség-nagybirtokunkat nem parcellázta még a tapasztalatok agrárreformja, de most egyenesen meg is részegszünk az ígéretek habzó borától. Először koldussá tenni, azután katolikussá — mondta egykor valaki, akinek biztos érzéke volt a politikai fegyverek alkalmazásának sorrendje iránt: előbb az ünnepi áhitattal elbódítani, azután az ígéretekkel elvenni az eszét, mondja most a találkozások véletlen alkalmá.

Valaki új kalendáriumesimáló kelene, aki feleserelné az ünnepek és köznapok számát, talán annyiszor hirdethetnének akkor a politika prédikátorai a béke és szeretet igéit, hogy azok is elhínnék, akik prédikálják. Mert csak erre van már szükség. Mi már elhiszük, hogy el kell jönni a békének, el kell jönni a szeretet földi uralmának, az egy akol és egy páztor biblikus állapotának, mi már elhiszük, hogy sem születés, sem származás, sem vagyon, sem vallás, sem nemzetiség nem állíthat korlátot és áshat fel árkot ember és ember közé. Most már arra van csak szükség, hogy elhigyjék azok is, akik prédikálják. A hívők már hiszik, most már kezdjék elhinni a prédikátorok is.

Bennünket már nem kell meggyőzni. Mi már hiszünk a karácsonyi misztérium egyszer mégis csak megvalósuló jelentőségében, mi már

hiszünk a választási ígéretekben is. De higgyenek már az ígéretekben az ígérők is. Ha mi komolyan vesszük szavukat, vegyék komolyan ők is. Ha mi hitelt adunk fogadkozásaiknak, adják meg a cselekvés hitelét ők is! Mi még mindig hiszünk, holott csalódások szakadatlan sora figyelmeztet az óvatosságra, kezdjenek el már ők is hinni, akik még egyetlen egyszer sem csalatkoztak bennünk.

Üres ígéretekkel ne szennyezze be

senki Karácsony szent és áhitatos ünnepét. Mindenki tegye kezét szívérére, mielőtt szóra emeli ajkát s tintába mártja tollát. A becsületszóra való hivatkozás szokatlan módja az elhithetőség a politikában. De talán lehetne indokolni azt a kívánságot, különösen most, választás és karácsony összetalálkozása idején: talán a szeretet és megbékülés szóval és tollal hirdetői a becsületszavukra való hivatkozással kezdenének és fejeznének be minden béketoasztot.

Legyen vége egyszer már az ígéretek kurzusának — legalább ezt ígérjük meg egymásnak. Legyen vége a frázisok uralmának — legalább ennek a frázisnak lehessen hinni. Frázisok ígérete és ígéretek frázisa helyett jöjjön el végre a te országod: cselekedet. Ezzel a frázissal bucsuzzunk el az ígéretek szezonjától s a frázisok uralmától köszönjük el ezzel az ígéréttel. A következő választásig avagy a következő karácsonyig.

Olaszország Görögországot is be akarja vonni az albán-olasz szerződésbe

A görög kormány Jugoszlávia bevonásától teszi függővé a csatlakozást Konferenciát hívtak össze az albán-olasz-jugoszláv viszony rendezésére

Athénből jelentik: Már néhány nap óta beszélnek diplomáciai körökben arról, hogy az olasz kormány tárgyalásokat kezdett Athénben annak érdekében, hogy *Görögország helyezkedjék semleges álláspontra az olasz-albán szerződés következtében előállt jugoszláv-olasz konfliktusban.* A legújabb hírek szerint azonban az olasz kormány athéni tárgyalásai ennél messzebbmenőek. Athéni diplomáciai körökben tudni vélik, hogy

Olaszország athéni követe meg akarja nyerni a görög kormányt az olasz-albán szerződéshez

való csatlakozásra.

Hir szerint Görögországnak csak a tekintetben vannak aggodalmi, hogy a beogradi kormány ezt a ténykedését barátságtalan lépésnek tekintené, tehát ki akarja kötni, hogy **Görögország csak abban az esetben írja alá a szerződést, ha abba Olaszország Jugoszláviát is belevonja.**

Diplomáciai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek az olasz-görög tárgyalások eredménye elé.

Mint Párisból jelentik, ottani diplomáciai körökben az a hír terjedt el, hogy *Spalajkovic* párisi jugo-

szláv követ, aki jelenleg Beogradban tartózkodik, olyan instrukciókat kapott kormányától, hogy haladéktalanul térjen vissza Párisba.

Ezt az intézkedést azzal a konferenciával hozzák összefüggésbe, amelyet a Balkán-helyzetben érdekelt államok hívtak össze. A konferencián az albán-olasz-jugoszláv viszony kérdését akarják rendezni.

Anglia és Franciaország, bár ők adták az iniciatívát, nem vesznek részt a konferencián, hanem szükség esetén mint *semleges közvetítők* fognak fellépni.

A radikális klub újból bizalmat szavazott Uzunovics deszignált miniszterelnöknek

Uzunovics kedden tárgyal ismét a pártvezérekkel — Éles kifakadások hangzottak Radics ellen a radikális klub ülésén — Pasics-szobor felállítását határozta el a radikális párt főbizottsága

Kedd estig befejeződnek a kibontakozási tárgyalások

Beogradból jelentik: *Uzunovics* miniszterelnök, amint azt előre bejelentette, hétfőn délután ismét a radikális klub elé terjesztette kormányalakítási tárgyalásai eddigi eredményeit és a klub ismét bizalmat szavazott és szabad kezet adott neki a tárgyalások folytatására. Ezek után

Uzunovics kedden folytatni fogja az egyes pártokkal a kibontakozási tárgyalásokat, amelyek most már gyorsabb tempóban fognak haladni és előreárlatlag kedden estig be is fejeződnek.

Most is éppen olyan bizonytalan, mint a válság első napján, hogy milyen lesz a megoldás. A demokraták feltételei tudvalegőleg igen kedvezőtlen fogadtatásra találtak a radikálisoknál és ez a hangulat most sem változott meg, *ámbar a radikálisok nem adták fel a reményt, hogy sikerülni fog megegyezési alapot találni a demokratákkal.*

Radics vasárnap beszédei ismét éles hangolták a radikális klubot.

amely eddig is türelmetlenséget tanúsított Radics támadásaival szemben, anélkül, hogy ez végleges szakításra vezetett volna. Éppen ezért politikai körökben azt hiszik, hogy *ez a mostani Radics-ellenes hangulat sem jelenti a radikális-Radics-párti koalíció feladását és még mindig ezt a koalíciót tartják a legvalószínűbbnek, akár egyéb csoportok bevonásával, akár azok nélkül.* Radics Beogradba érkezését egyébként keddre várják.

A többi pártok egyelőre várakozó

A demokraták nem engednek követelésekből

Uzunovics deszignált miniszterelnök hétfőn folytatta a kibontakozási tárgyalásokat, amelyek vasárnap Uzunovics szlovénja miatt szüneteltek. A miniszterelnök hétfőn délelőtt megjelent hivatalában és hosszasan tárgyalt *Makszimovics* Bozsó, *Jovanovics* Vászta és *Srskics* Milán miniszterekkel. Tizenegy órakor Uzunovics a parlamentbe ment és a rávárakozó újságíróknak kijelentette, hogy *Davidovics* fog tárgyalni.

álláspontra helyezkednek, miután **Príbicevicsék** kivételével minden párt kombinációba van véve a koncentráció tekintetében is.

Különösen nagy figyelemmel kísérik a radikálisok és a szlovén néppárt tárgyalásait, mert ha a demokratákkal nem sikerül megegyezni, még mindig számítanak a szlovén néppártra, bár *Korosec*ek nem mutatnak hajlandóságot *Davidovicsék* nélkül résztvenni a megalakítandó új kormányban.

Együttal megköszönte azt az üdvözlő táviratot, amelyet több politikai újságíró, köztük a *Bácsme gyei Napló* beogradi szerkesztője intézett hozzá Szveti Nikola napja alkalmából.

*Davidovics*sal a parlament épületében egyegyed óráig tanácskozott Uzunovics. Mikor visszatért, az újságírók megkérdezték tőle:

— Igen gyorsan végzett miniszterelnök ur?

— Igen, én mindent ilyen gyorsan

végzek el — válaszolt Uzunovics. — Davidovicsnak megmondtam, hogy nem az én hibám, hogy eddig nem volt alkalmam klubom elé menni és ismertetni azokat a feltételeket, melyeket az egyes pártok fölláítottak. Ma hat órára megérkeznek a képviselők és erre az órára összehívtam a klub ülését. A klub előtt ki fogjuk fejteni, mi történt eddig és határozatot fogunk hozni. Estére talán már minden megéri a döntésre.

Davidovics az Uzunovicsal folytatott tárgyalásairól a következőket mondotta:

— Megmondtam Uzunovicsnak, hogy kitarunk követeléseink mellett és azokból nem engedünk.

Uzunovics kijelentette, hogy a választ délutánra halasztja, amikor a radikális klub határozni fog a továbbiak felől.

— Mégis milyen megjegyzést tett Uzunovics? — kérdezték az újságírók.

— Meg sem kísérelte, hogy azt javasolja, hogy változtassuk meg feltételeinket. Így abban maradtunk, hogy délután kapjuk meg a választ.

Uzunovics a királynál

A parlament épületéből Uzunovics az udvarhoz hajtatott, ahonnan fél kettőkor távozott. Mielőtt autójába szállt, az újságíróknak csak ennyit mondott:

— Referáltam Öfelségének arról, hogy összehívtuk a klubülést.

A radikális párt főbizottságának ülése

A radikális párt főbizottsága hétfőn délután négy órakor Sztanojevic Áca elnökle alatt ülést tartott, amelyen belső pártkérdéseket tárgyaltak le és politikai kérdésekkel egyáltalán nem foglalkoztak. Erre a főbizottság nem is illetékes, ha a klub együtt van.

A főbizottság elhatározta, hogy *Pasics-émlékkönyvet ad ki* és felszólítja az összes kerületi bizottságokat, hogy küldjenek anyagot az emlékkönyv számára. Ezenkívül *elhatározták egy Pacics-muzeum létesítését* és az előkészületek elvégzésére szűkebb bizottságot választottak. *Pasics-szobor emelését is elhatározták* és egy tizenöt tagú szoborbizottságot választottak, amelynek tagjai között van Jurics Márkó szubotikai képviselő is.

Elhatározták, hogy *a főbizottság a pártprogram módosítását fogja ajánlani a kongresszusnak*, minthogy a program egyes szakaszai elavultak.

Az ülés végén szóba került a beogradi radikális csoportok kibékülésének ügye is. Erről kommunikék is kiadtak, amely szerint a főbizottság megállapítja, hogy *a beogradi pártban létrejött a teljes egység*, ami a tartományi választásokra felállított egységes listában is kifejezésre jut. A főbizottság erre való tekintettel hatályon kívül helyezte az augusztus 8-án hozott határozatát, amely szerint *Bobics Milost és társait kizárták a pártból.*

A radikális klub ismét szabadkezet adott Uzunovicsnak

Hét órakor ült össze a radikális klub dr. Radonics Jován, a klub második alelnökének elnökle alatt. Radonics mindiárt Uzunovicsnak adta meg a szót. Uzunovics ismertette eddigi tárgyalásait és az egyes pártok feltételeit, rámutatva különösen a demokrata párt feltételeinek súlyosságára. Végül türelmet kért a klubtól, amelyet biztosított, hogy

a kibontakozási tárgyalások minden valószínűség szerint a keddi nap folyamán véget értek.

Rövid vita következett ezután, amelyben Csirkovics Jován, Zujevics Aleksza, Bugarevics Lázár és Miletics Vlada vettek részt. Mindannyian *bizalmat nyilvánítottak Uzunovics iránt és a tárgyalások folytatása mellett foglaltak állást.* A vita közben

Radics ellen hangzottak el élesebb kifakadások.

Jankovics Velizár a következő beszédet tartotta:

— Hallottuk azokat a motivumokat, amelyek a kormány lemondására vezettek. Hallottuk, hogy olyan pártközi orientációt kívánnak tőlünk, amely stabil kormányzást biztosítana és ebből az alkalomból nyilvánítottunk bizalmat Uzunovicsnak és adtunk neki szabad kezet. Ma viszont meghallottuk a pártoknak Uzunovics felhívására adott válaszát és azokat a feltételeket, amelyeket azok a kormányba való belépésre adtak. Javasolom, hogy ne menjünk bele a vitába, maradjunk meg a régi határozat mellett, amely Uzunovicsot felhatalmazza a tárgyalások további folytatására.

Kériük azonban a deszignát miniszterelnök urat, siessen a tárgyalásokkal, különösen a külpolitikai viszonyokra való tekintettel.

amelyek körülöttünk és egész Európában gyorsan fejlődnek. Kériük végül, hogy tárgyalásainak eredményét minél előbb közölje a klubbal.

Jankovics Velizár javaslatát a klub *egyhangilag elfogadta.*

Kommuniké a klubülésről

Az ülés után Radonics Jován dr. a következő kommunikét bocsátotta ki:

— A radikális párt képviselői klubja meghallgatta Uzunovics jelentését az egyes csoportokkal folytatott tárgyalásairól és azt tudomásul vette.

A klub teljes bizalmáról biztosította Uzunovicsot és szabad kezet adott neki.

Uzunovics az ülés után a következőket mondta az újságíróknak:

— *Ma már nem lesz semmi. Holnap meg fogom hívni a pártvezetőket ugyanolyan sorrendben, ahogy először tárgyaltam velük.*

— *Radicsot is?* — kérdezték az újságírók.

— *Igen őt is* — felelte Uzunovics.

A radikális klub alelnökének tárgyalásai Davidovicsal

A radikális klub ülése közben Mihailovics Ilia, a klub ügyvezető alelnöke felkereste Davidovics Ljubát és hosszasan tárgyalt ve'e.

A radikális klub alelnökének és a demokrata egyesülés elnökének tárgyalásaihoz élénk kommentárokat fűznek.

Nyolc millió dinár adót fizettek be két hónap alatt Suboticán, de a pénzügyminiszter elégedetlen az adóhivatal működésével

A pénzügyminiszter néhány nap előtt leiratot intézett a szubotikai városi tanácshoz. A leiratban közli a miniszter, hogy nincs megelégedve a szubotikai adóhivatal munkájával, mert nem eléggé erélyesen hajtják be az adóhátralékokat. A pénzügyminisztérium a tisztviselő pragmatikára hivatkozva, intenzív adóbehajtásokra serkenti az adóhivatalt.

A pénzügyminiszter leirata kínos leütést keltett Szuboticán, mert a városi adóhivatal, különösen az utóbbi időkben a legerélyesebben hajtja be az adóhátralékokat és hétről-hétre több árverést tűz ki. Szubotica város adópénztárába november hónapban ötmillió dinár *állami egyenes adót fizettek be*, december hónapban pedig a hónap tizenhetedikéig mintegy *kétmilliószázezer dinár folyt be*. Minden valószínűség szerint december hónapban hárommillió dinárt tesz majd ki az adójövedelem és így az utolsó két hónapban körülbelül nyolcmillió dinár állami adót hajtott be a szubotikai városi

adóhivatal. Ennél több pénzt Szuboticán két hónap alatt előteremteni teljességgel lehetetlen és egyértelmű volna a város gazdasági életének teljes tönkretételével. A felzetett összeg nagyrészt a pénzügyigazgatóság természetesen már régebben Noviszadra szállította, ahonnan azt a pénzügyminisztériumba továbbítják. A pénzügyminisztérium tehát tudomást szerzett a szubotikai adófizetések összegéről. Ezekután igazán érthetetlen, hogy a pénzügyminisztérium miért nincs megelégedve az adóhivatal erélyességével, hiszen az állam szempontjából is a leghátrányosabb az a pénzügyi politika, amely az adóalanyokat egzisztenciájukban támadja meg.

A szubotikai gyárosok és kereskedők egyesülete tiltakozni fog a pénzügyminiszter rendelete ellen, mert a miniszter leiratából úgy látszik, mintha a pénzügyi hatóságok Szuboticán a többi városokkal szemben általában kedvezőlemben bánásmódban akarják részesíteni.

A termelők elvesztették pőrüket a vajszkai kendergyár ellen

A kereskedelmi miniszter megsemmisítette a no iszadi tőzsdebíró ág ítéletét

Noviszadról jelentik: A kereskedelmi minisztérium meghozta a végső döntést abban az érdekes perben, amelyet bácskai kendertermelők indítottak a vajszkai Jugoszláv Kendergyár ellen. A termelők, mint azt a Bácsmegyei Napló megírta, azon a címen indítottak pört a gyár ellen, mert az az előre lekötött kenderért csak nyolcvan dinárt volt hajlandó fizetni, noha a szerződés értelmében azt a legmagasabb árat kellett volna adnia, amely a szállítás idején Bácskában érvényben volt, vagy azt az árat, amelyet két másik gyár ugyanolyan minőségű kenderért fizetett. A noiszadi tőzsdebíróág a gazdasági körök legnagyobb érdeklődése mellett hónapokon át foglalkozott a kenderpörrel és végül olyan ítéletet hozott, amellyel a vajszkai kendergyárat elmarasztalta az 1925-ös termésű és előre eladott kender árat 91,93 dinárban állapította meg.

A vajszkai kendergyár a kereskedelmi minisztériumhoz felebbezett a tőzsdebíróág ítélete ellen. Hétfőn érkezett le a miniszter 4722. számú döntése, amellyel

az ítéletet megsemmisíti és helyt ad a gyár felebbezésének. Indokolásul kimondja, hogy a tőzsdebíróásznak a két fél között létrejött szerződés értelmében azt az árat kellett volna megállapítani, amely a legmagasabb ár volt a szállítás idején, vagy azt az árat, amelyet ugyanolyan minőségű kenderért két másik gyár fizetett abban az időben. Ezzel szemben a tőzsdebíróág az ugynevezett felértékelte árat (pravicne cene) állapított meg, ez pedig a felértékelő bizottság hatáskörébe tartozott volna. Helytelen volt, a miniszteri döntés szerint, a tőzsdebíróásznak az az eljárása, hogy az akkor érvényben volt világpiaci árat vette figyelembe. Érdekes, hogy a minisztérium a noiszadi tőzsde alapszabályainak 121. és 139. pontjában biztosított jogaira való hivatkozással hozta meg döntését és semmisítette meg a tőzsdebíróág ítéletét.

A termelők között nagy konsternációt keltett a minisztérium döntése, amely ötmillió dináros megítelt árkülönbözet elvesztését jelenti számukra

Jelölések Becskereken és Sztaribecsen

A jasatomicsi járásban a disszidens radikálisok csatlakoztak a demokratákhoz

Becskerekről jelentik: A becskereki törvényszék formal okokból nem nagyra jónak az egyesült demokratapártok jasatomicsi listáját. Időközben a demokraták a disszidens radikálisokkal is megegyezést kötöttek, úgy hogy hétfőn egészen új listát nyújtottak be a törvényszékhez. A listán a következőket jelölték:

1. *Ruzsics Mileta* független demokrata, helyettese *Krutj Bogdán* dobrovoljac disszidens radikális.

2. *Grba* Braniszláv ügyvédjelölt, demokrata, helyettese *Kuzmanovics Gavra* független demokrata.

3. *Ijjabb Radoszav* Milán párdányi földműves, disszidens radikális, helyettese *Todorov* Milivoj disszidens radikális.

4. *Mihaljev* Vászta disszidens radikális, helyettese *Marinkov* Tosa demokrata.

A szociáldemokrata párt szintén hétfőn nyújtotta be a becskereki járási listáját, amelyen a következő jelöltek szerepelnek:

Rakics Lázár, a becskereki pénztár igazgatója, *Zsivanovics* Gavra pénztári tisztviselő, *Brimp* János becskereki asztalos, *Groksics* Gyóka novitbejei lakatos, *Uler* Sztaniszláv cukorgyári munkás, *Fogl* Alekszander pénztári tisztviselő.

A sztaribecseji radikális párt vasárnap állította össze a jelölőlistáját, amely a következő: 1. *Dragoszláv Pantovics*, 2. *Mészáros Pál*, 3. *Budovacev* Nenád, helyettesek: 1. *Lukics* Szvetozár, 2. *Bakalics* Nedeljko.

A sztaribecseji demokrata párt szintén összeállította a jelölőlistáját. Listavezető *Zarics* Száva kereskedő, 2. *Jokin* Joca földműves, 3. *Kuljak* József cipész. Helyettesek: *Miklós* János, *Sztankov* János és *Setyerov* Jezda.

In contumaciam...

Elítélték a magyar köztársasági párt elnökének özvegyét

Budapestről jelentik: A frankhamisítás ügyéből kitolyólag a budapesti törvényszék hétfőn in contumaciam ítélkezett dr. Nagy Györgyné, a magyar köztársasági párt elnökének özvegye fölött. Nagy Györgyné Hágában a frankhamisítók elleni törvényszéki tárgyalás alkalmával állítólag azt mondotta a körülötte ülő külföldi hírlapíróknak, köztük *Megyeryi* Ellának, a *Magyarság* című lap munkatársának, hogy mindenki bele van keverve a frankhamisítás ügyébe Bethlentől egészen Horthy kormányzóiig és hogy ő szégyeli magát, hogy magyar. Ezért a magyar állam és a magyar nemzet megbecsülése ellen elkövetett bűncselekmény miatt fogták pörbe dr. Nagy Györgynét, akit a hétfői tárgyaláson *Ruppert* Rezső dr. védett.

Elsőnek *Györfy* Aladár rendőrtanácsos feleségét, *Megyeryi* Ellát hallgatta ki a bíróság, aki szerint dr. Nagy Györgyné nemetül és franciául tette meg az inkriminált kijelentést. Kelemen Ernő hírlapíró felolvasott vallomása megerősíti *Megyeryi* Ella vallomását, azzal a különbséggel, hogy dr. Nagy Györgyné német és holland nyelven beszélt és Horthy nevét nem említette.

Ruppert Rezső több külföldi újságíró kihallgatását kérte, hangsúlyozva, hogy a tanuvallomások ingadozók. A bíróság elutasította az indítványt. Miskolci Ágoston alügyész vádbeszéde után *Ruppert* Rezső védőbeszédében hangsúlyozta, hogy a vádlott egyik legjobb és legmagyarabb ember özvegye és így fel sem tétellezhető róla, hogy az inkriminált kijelentést megtette.

A törvényszék a magyar állam és a magyar nemzet megbecsülése ellen irányuló vétségben mondta ki dr. Nagy Györgynét bűnösnek, de büntetést, tekintettel az in contumaciam tárgyalásra nem szabott ki.

Az ítélet ellen *Ruppert* Rezső felebbezést jelentett be

KISEBBSÉGI ÉLET

A nemzeti kisebbségek legutóbbi genfi kongresszusa a Dániában élő friezek indítványára a Németországban élő friezeket is elismerte nemzeti kisebbségeknek és felszólította őket, hogy a legközelebbi kongresszuson képviseltesék magukat. A felszólításra a Németországban élő északfriezek 13.000 aláírással ellátott memorandumot küldöttek a kisebbségi kongresszus titkárságának, amelyben kifejtik, hogy a németországi friezek túlnyomó többsége nem tekinti magát kisebbségnek és ezért nem is képviseltesse magukat a kisebbségi kongresszusokon. »A friezek nem törekednek politikai önállóságra — hangzik a memorandum — mivel évszázados meleg kötelékek fűzik Schleswig-Holsteinhez. A friez nyelv ápolása nem politikai, nemzetközi ügy, a friezek maguk gondoskodnak erről.« Stresemann külügyminiszter napilapja, a »Tägliche Rundschau« evvel a memorandummal kapcsolatban azt írja, hogy a friezek manifesztuma bizonyára jó benyomást fog kelteni a genfi népszövetségi kongresszuson, majd a következőket állapítja meg: »A kisebbségi mozgalom, mint politikai és a szó legszorosabb értelmében nemzetközi ügy a demokrácia korszakában a legnagyobb jelentőséggel bír a nemzeti kisebbségekre nemzeti-kulturális és gazdasági-állampolgári tekintetben. A kvantitás-elv kimondott ellenfelei, ellentétben a kvalitás-elvvel is, elismerik ennek a mozgalomnak állásos és szükséges voltát. Ezen túlmenően azonban nem szabad abba a hibába esni, hogy a harc hevében mestersegesen nemzeti kisebbségeket teremtenek és nem létező nemzeti-kulturális ellentéteket konstruálnak. A friezeknek teljesen igazuk van, ha energikusan tiltakoznak a mozgalomba való megokolatlan bevonásuk ellen.«

Strassburgban Die Volksstimme címen új német autonómista lap indult meg. Az új lap Strassburg-Neudoriban kiválóan felszerelt modern nyomdát rendezett be és a gépeket utolsó darabig Németországból hozatta. Mivel a nyomda nem kész, a lap egyelőre a »Zukunft« nyomdájában készül. A párisi sajtó megvádolta a Die Volksstimme-t, hogy Németországból kapta a pénzt és irredenta mozgalmat akar szítani.

Duca, volt román külügyminiszter a kamarában hosszabb beszédet mondott, melyben élesen bírálta a kormány kisebbségi politikáját.

— Valamennyi partnak — mondotta — egységes politikát kell folytatni a kisebbségekkel szemben. A liberális párt liberális politikát folytat és kész teljesíteni a magyarok és németek aspirációit azzal a feltétellel, hogy hű és lojális állampolgárok legyenek és mondjanak le a Népszövetségnél való fölösleges intervenciókról.

Averescu: Én is megkívánom, hogy ez ne történjék meg.

Duca: A kormány iskolapolitikája veszedelmes. A kisebbségeket nem lehet arra kényszeríteni, hogy mondjanak le kulturájukról. Petrovici közoktatásügyi miniszter nem folytat őszinte politikát, mert csak igérni tud, de ígéreteit soha nem váltja be. Csodálom a kisebbségek türelmét, akik már hónapok óta hiába várják, hogy a kormány teljesítse a velük szemben vállalt kötelezettségeket.

A belga parlamentben történt. Sommerhausen képviselő interpelláció formájában szóváltotta, hogy Bullange városkában az egyik iskolásiúnak büntetésből a következő mondatot kellett szívesen leírnia: »A németeket a belgák legyőzték.« A büntetés feladatát történetesen egy volt német frontkatonának kellett leírnia és a büntetés kiszabásánál ezt a körülményt a tanító nemcsak tudta, hanem egyenesen tekintetbe vette. Az interpelláló képviselő hozzátette, hogy nagyfokú tapintatlanságra vall a belga

tanító részéről, hogy anekelt területen ilyen leckékkel sérti nemcsak a tanulókat, hanem a szülők önértékét is. A belga parlamenti tag még felhozta, hogy a német köztársaság iskolatörvényének 148-ik paragrafusa szerint: »Az iskolai oktatás célja, hogy az egyesek lelkivilágát nemzeti szellemben és a népek testvérsülésének gondolatában erkölcsösen kifejlessze. Belgiumban nincsenek ilyen

előírások — kérdezte az interpelláló — és ha igen, milyen rendszabályokat léptetnek életbe a tapintatlan tanító ellen.« A miniszter válaszában nagyon szigorú vizsgálatot helyezett kilátásba és Belgiumról lévén szó, nem lehet kétséges, hogy a tanító urnak legalább is kétszázszor kell majd büntetésből leírnia olyasvalamit, hogy tiszteljük embertársaink érzékenységét.

Az angol kormány kibővíti a választójogot

A korhatár leszállításával újabb ötmillió választója lesz Angliának

Londonból jelentik: A Daily Mail értesítése szerint az angol kormány a választói törvény magyarországi reformját tervezi. A legfontosabb módosítás az lesz, hogy

az aktív választói jog alsó korhatárát harminc évről huszonegy évre szállítják le.

Politikai körökben óriási jelentő-

séget tulajdonítanak a választójogi törvény tervezett reformjának, mert a módosítás által

a választójoggal bírók száma közel ötmillióval fog emelkedni Angliában,

ami a legközelebbi választásokon már erősen érezhető lesz és aminek előnyeire a munkáspárt is számít.

Mussolini szakít a parlamentárizmussal

Feloszlatják a parlamentet és a fasiszta szervezetek fogják megválasztani képviselőiket

Rómából jelentik: A kamara vasárnap-este tartotta ebben az évben utolsó ülését és megkezdte karácsonyi szünetét. Az ülés utolsó szónoka Viola képviselő, a frontarcosok szövetségének elnöke volt, aki bejelentette, hogy

a frontarcosok csatlakoznak a fasiszta párthoz,

mert a fasiszta döntő sikereit ma már nem lehet letagadni és a frontarcosok belátják, hogy a mai forradalmi időkben mindenképpen helytálló Mussolini politikájának az az alapelve, hogy a cél szentesíti az eszközt.

A római lapok egyébként azt írják, hogy Mussolini jövő évi programjának első pontja a parlament reformjának megvalósítása lesz, amely gyökeres változást fog hozni.

A mai parlamentáris rendszer helyébe a fasiszta szervezetek korporációs parlamentje lép, a melynek tagjait a fasiszta szervezetek és az ipari szövetségek fogják választani.

A Messagero véleménye szerint az olasz királyság huszonhétedik parlamentje utolsó napjait éli és a parlament feloszlatása közvetlen küszöbön áll.

Tudot'-e Pekár Gyula Héjjas gyilkosságairól?

Az ítélőtábla elítélte Feleki Gézát a Pekár Gyula átal indított sajtópörben

Budapestről jelentik: Az ítélőtábla hétfőn tárgyalta azt a sajtó utján elkövetett rágalmozási pört, amelyet Pekár Gyula indított Feleki Géza ellen. A »Világ« 1922 augusztus 6-iki számában »Pekár ur« címen cikket írt, amelyben többek közt azt írta, hogy Pekár »Danton« című drámája és Pogány József Napoleon darabja közeli rokonok és hogy Pekár Gyula darabját a Nemzeti Színház csak presszió alatt adta elő. A cikk foglalkozott Pekár egyik parlamenti beszédével is, amelyben Héjjas Ivánt, mint a magyar ifjúság mintaképét állította be, ezzel kapcsolatban Feleki azt írta, hogy Pekár a fehér Lenin-fiuk barátja.

Pekár Gyula rágalmozás címen sajtópört indított Feleki Géza ellen, akit a törvényszék 1924 márciusában tízenegynapi fogházra és 100.000 korona pénzbüntetésre ítél. A felelbiteli tárgyaláson az ítélőtábla bizonyítást rendelt el és elrendelte a Bona-pör és az ugynevezett istennyi-pör aktáinak beszerzését.

A hétfői táblai tárgyaláson az előadóczeket az iratokat ismertette. Az ugynevezett istennyi-pör aktáiból kiderült, hogy Héjjas Iván 1922 júliusában egy gyűlésen a következőket mondotta:

— Akkor vész el egy ország, amikor a feje beteg. Ennek az országnak a feje pedig Budapest, szintén beteg. Én még nem adtam ki az utolsó parancsot és ha magyar égen valami villámlani fog, akkor Budapest számára én leszek az istennyi.

A beszéd miatt Héjjas ellen annak idején közrend elleni kihágás miatt megindult az eljárás, a járásbíróság azonban Héjjasat jogerősen felmentette, azzal, hogy a kijelentés nem alkalmas arra,

hogy Budapest lakosságában aggodalmat keltsen.

A Bona-pör iratait ismertette ezután az előadó. Ennek a pörnek hadbírószági tárgyaláson tudvalevőleg hivatalosan megállapították, hogy Bona és társai különböző gyilkosságokat Héjjas Iván parancsára követtek el.

Bródy Ernő dr. védő a bizonyítás további kiegészítését kérte és becsatlakozta a csendőrfelügyelőség végzését, amely megállapítja, hogy a Héjjas-küldönmény több mint száz gyilkosságot követett el. Feleki Géza ezenkívül még egy csendőrfelügyelőségi végzés beszerzését kérte, amely Héjjas Iván egyéni tevékenységével foglalkozik.

Az ítélőtábla úgy határozott, hogy a Feleki által kért csendőrfelügyelőségi végzés beszerzését mellőzi.

Ezután a perbeszédre került a szó. A főmagánvádló képviselője kijelentette, hogy amikor Pekár Gyula Héjjas követendő példa gyanánt állította az ifjúság elé, nem az atrocitásokra gondolt, amelyekről nem is volt tudomása, hanem Héjjas nagy nemzeti tetteire. Igaz ugyan — mondotta Pekár jogi képviselője — hogy Héjjas Iván néha túlszigorú volt, de tagadhatatlan érdemeket szerzett nemzeti szempontból.

Bródy Ernő dr. védőügyvéd rámutatott arra, hogy semmi körülmények között és semmiféle alakban sem szabad a magyar ifjúság elé állítani Héjjas példagyanánt, mert köztudomású, hogy Héjjas Iván lelkiismeretét sok borzalmas gyilkosság terheli.

Feleki Géza dr. védekezésében hivatkozott arra az aktára, amelyet Francia

Kiss Mihály és Zhona István bűnügyében beterveztett a táblához és amely tízenegynel csoportban sorolja fel azokat a gyilkosságokat, amelyeket a különítményi alakulatok, nagyrészt Francia Kiss Mihály vezetése alatt hajtottak végre. Ebben az okmányban a csendőrfelügyelőség ügyésze megállapította, hogy több mint száz gyilkosságot Héjjas Iván parancsára követtek el. Ezekről a gyilkosságokról 1922-ben már mindenki tudott és lehetetlen, hogy éppen Pekár Gyula, aki olyan exponált állásban van, nem bírt volna róla tudomással.

Az ítélőtábla rövid tanácskozás után a törvényszék tízenegynapi logház-büntetését jóváhagyta, a százezer koronás pénzbüntetést azonban tízmillióra emelte fel. Feleki Géza febbezett az ítélet ellen.

A francia szocialisták

nem kötik le magukat a Poincaré-kormány mellett.

Paul Boncourt csak a szocialista párt engedélyével képviselheti a francia kormányt Genfben

Párisból jelentik: A francia szocialista párt igazgatótanácsa vasárnapi teljes ülésén Paul Boncourt, Franciaország népszövetségi delegátusa jelentést tett a legutóbbi genfi eredményekről. Az igazgatótanács tudomásul vette a jelentést és kimondotta, hogy

Paul Boncourt a jövőben is képviselheti Genfben a francia kormányt, de a szocialista pártvezetőségtől minden esetben külön engedélyt tartozik erre kérni.

Az igazgatótanács elhatározta még, hogy a párt január 22-ikén új szocialista napilapot indít Le Populaire címen. Az igazgatóság végül úgy határozott, hogy a szocialista párt legközelebbi nemzetközi kongresszusát április 17-ikén tartja meg.

A köztársasági szocialista párt, amelynek huszoneg képviselő tagja van, ugyancsak vasárnap tartotta meg pártkongresszusát, amelyen elhatározta, hogy

a kamarában a jövőben a szabad kéz politikáját folytatja és semmiféle irányban nem köti le magát.

Kimondta a kongresszus, hogy Painlevé, aki a párt tagja, a Poincaré-kormányban csak személyes felelőssége mellett töltsön be a miniszteri állást és nem a baloldalt képviseli.

A tiszai hadosztály modern laktanyát épít Szuboticán

A volt fogolytábor helyén lesz az új kaszárnya

A tiszai hadosztály parancsnoksága szombaton átiratott intézett a szubotici városi tanácshoz, amelyben kéri, hogy a városi tanács minden ellenérték nélkül adja át a tiszai hadosztály, illetve az állam tulajdonába azt a telket, amelyen a Szegedi-úton a volt fogolytábor, a katonai konyhakert és a barakok vannak elhelyezve. Az átirathoz a parancsnokság terrajzot mellékel, amelyben pontosan megjelölte azokat a helyeket, amelyre egy új, modern laktanya építésére szüksége volna. A telek tiz láncterjedelmű és nagyon alkalmas katonai gyakorlatok végzésére.

A tiszai hadosztály parancsnoksága amelynek élén Damjanovics Mirosláv tábornok áll, elhatározta, hogy a fogolytábor helyére, ahol most a negyedik mezei tüzérezred van elhelyezve, modern kaszárnyát épít. A kaszárnya építésére a pénzügyi bizottság hír szerint már megfelelő összegű hitelt vett fel az állam jövő évi költségvetésébe.

A városi tanács a legközelebbi közgyűlés elé fogja terjeszteni a tiszai hadosztályparancsnokság kérelmét.

Aldozócsütörtöki legényháboru

Tanyai bál — egy halottal

Főárgyalás a szubotícai törvényszéken

A szubotícai törvényszéken hétfőn tárgyalta Pavlovics István törvényszéki elnök büntető-tanácsa a halált okozó súlyos testisértés büntetvével vádolt Péics Vince, Péics Lázár és Kiszél Gábor sebesiesi lakosok bűnügyét. A vád szerint a három vádlott ez év május 13-án, Mérges-pusztán, Miatov Tó-só korcsmájában egy ott lefolyt verekedés alkalmával botokkal úgy összeverték egy Hkovics Nikola nevű fiatal legényt, hogy az a szenvedett sérüléseibe a helyszínen nyomban meghalt.

A hétfői tárgyaláson a közzéadott képviselte Vasziljevics Ljuba dr. államügyész, a védelmet Petrovics Márkó dr. ügyvéd látta el.

A bíróság először Péics Vincét hallgatta ki. A huszonnégy éves tanyai legény kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek. A kérdéses napon — áldozó csütörtök volt — délután látogatóban volt nénijénél. Onnan eltávozva, délután öt óra tájban betért Mérgesen Miatov Tó-só korcsmájába, ahol táncmulatság volt. A korcsmában leült egy asztalhoz, ahol rajta kívül ott voltak még Péics Lázár, Kiszél Gábor, Baics Béla és Péics Gráció. Csendesen idogáltak, mulattak, amikor nyolc óra tájban bejött a korcsmába Hkovics Nikola fivérével és több más társával. Hkovics Nikola haragban volt az asztalánál ülő Péics Lázárral. Kis idő múlva Hkovics Nikola odajött az asztalhoz. A kezében volt egy borral féltelt literes üveg, amelyet letett az asztalra és két poharat tett melléje. Közben szidalmazni kezdte a vádlott asztaltársait, majd hirtelen fölemelte a borosüveget és azzal fejbe akarta vágni az asztalánál ülő Péics Lázárt. Péics Lázár egy bottal kiütötte Hkovics kezéből a borosüveget, amire aztán korcsmai verekedés kezdődött. A vádlott székelt ragadt és azt hozzávágta Hkovics Nikolához, aki kést vett ki a zsebéből. A vádlott a verekedés további lefolyásáról nem tud semmit, mert a székdobás után elment. Annyit azonban hallott, hogy egy Matievics Mávró nevű tanyai fiatal legény, akit Janicsnak is szoktak nevezni és Dádó néven is hívják, több helyen azt híresztelte, hogy ő is ott volt a mérgező korcsmában a nagy verekedésnél és ő ütötte le Hkovics Nikolát egy összecsavart sodronnyal, amelynek a végében ólom volt.

A másodrendű vádlott, Péics Lázár szintén ártatlannak mondja magát. Szerinte is az elhalt volt a támadó és bicska is volt a kezében.

A harmadrendű vádlott, Kiszél Gábor ott volt a korcsmában, de az ajtónál állott. Azt beismeri, hogy amikor az elhalt Hkovics Nikola az ajtóhoz közeledett, bottal rásujtott a fejére.

A vádlottak kihallgatása után kezdetét vette a bizonyítási eljárás, amelynek folyamán a tanúk egész seregét hallgatta ki a bíróság.

A kihallgatott tanúk közül egyik sem látott az elhalt Hkovics Nikola kezében kést. A vádlottak által emlegetett Matievics-Janics Dádót a tanúk egy része ugyan ott látta a korcsmában, de nem látták a kezében semmiféle sodronnyos, ólomvégű botot.

A tanúk kihallgatása után Perazsics Bózsida dr. és Jeremias Risztó dr. törvényszéki orvosok terjesztették elő az elhalt sérüléseiről orvosi szakvéle-

ményüket. A boncolásnál nyolc súlyos sérülést állapítottak meg, amelyek közül az egyik feltétlenül halálos volt.

A bizonyítási eljárás ezzel véget ért és megtartották a perbeszédet.

Vasziljevics Ljuba dr. államügyész fentartja a vádat és kéri, hogy a bíróság mindhárom vádlottat mondja ki bűnösnek az ellenük emelt vádban.

Petrovics Márkó dr. védő kifjejt, hogy itt önvédelem esete forog fenn. Nincs bizonyítva, hogy a vádlottak kezétől eredt a halálos ütés. Felmentést kér.

A bíróság ezután meghozta az ítéletét, mely szerint bűnösnek mondja ki mindhárom vádlottat a halált okozó súlyos testisértés büntetvében és ezért elítélte Péics Vincét egy évi börtönre, Péics Lázárt egy évi és 15 napi börtönre, Kiszél Gábort tíz havi börtönre. A bíróság az ítéletben kimondotta, hogy nem látta bizonyítottnak az önvédelemet.

Leütöttek és kirabolok két szubotícai gazdálkodót

Éjszakai rablótámadás Szubotica külvárosában

Vasárnap éjjel ismeretlen tettesek Szubotica külvárosában rablótámadást követtek el két bunyevác gazdálkodó ellen. A támadás áldozatait vérbefagyva találták meg a tanyaiak a szombori országúton.

Vojnics Hajdu György ötven éves gazdálkodó, Kis-Boszna 205. szám alatti lakos fiával, Vojnics Hajdu Alajossal vasárnap éjjel hazafelé ment egy rokonuktól, ahol vendégségben voltak. Az apa és fia az országúton igyekeztek hazafelé. Egész uton csendesen beszélgettek és csak egy autóval találkoztak, amely Bajnok felé ment. Amikor kisbosznyi tanyájuk felé közeledtek, az országúton ismeretlen emberek jöttek velük szembe, de az ismeretlenek hamarosan letértek az országútról és balra fordultak a városi tanyák irányában. Vojnicsék gyanúlanul haladtak tovább. Amikor arra a helyre értek, ahol az ismeretlen alakok az országútról letértek, egyszerre három parasztruhába öltözött fiatalember ugrott elő az útszéle mögül és a váratlan támadástól meglepett emberektől pénzt követeltek. A három rabló, akiknek arcát az éjszaka sötétjében nem lehetett látni, felemelt vasbotokkal és bicskával támadtak rá a védtelen emberekre, akiknél sem bot, sem kés nem volt. Vojnics Alajos, aki különben atléta természetű le-

gény, egy lépést tett a támadók felé:

— Mit akartok? — kérdezte.

— Pénzt! — válaszolta az egyik rabló.

— Azt nem adunk! — hangzott a válasz és a következő percben Vojnics Alajos hatalmas ütést mért egyik támadójára, aki megtántorogva hátradőlt. A támadók egy kissé megijedtek, amikor Vojnics másik támadóját is úgy arcul ütötte, hogy az elesett. A harmadik támadó közben botjával több csapást mért idősebb Vojnicsra. Vojnics Alajos látva apja szorongatott helyzetét, segítségére sietett és ki is mentette őt veszélyes helyzetéből. Ez idő alatt a másik két rabló feltápáskodott és Vojnics Alajosra támadtak. Először botokkal ütötték, de amikor Vojnics a botokat kicsavarta kezükből, bicskát rántottak és Vojnics Alajost több helyen súlyosan megsebesítették, Vojnics Györgyöt pedig többször fejbe vágta, hogy mindkét ember eszméletlenül rogyott össze.

A rablók ezután elvették a két gazdálkodó pénzt és elmenekültek. A súlyosan megsérült embereket a Szubotíca jövő tanyaiak vérbefagyva találták meg éjszaka két órakor és azonnal lakásukra szállították.

Vojnics György sebesülése súlyos ugyan, de sebei remélhetőleg rövidesen begyógyulnak. Ezzel szemben Vojnics

Hajdu Alajos sérülése nagyon súlyos és komoly aggodalomra ad okot, mert a több helyen megszurtt fiatalember vasárnap éjjel, amikor kemény fagy volt, az országúton erősen megfázott és sebei ugyszólván megfagytak. Vojnics Hajdu Alajost a városi kórházba szállították.

A megtámadott gazdálkodók jogi képviselője hétfőn délelőtt a rendőrségen és az ügyészségen bűnvádi feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen. A rendőrség széleskörű nyomozást indított az ismeretlen utonállók kézrekerítésére.

Két évi fegyház foghuza ért

A budapesti törvényszék elítelt egy fogtchnikust, akinek paciense vérmérgezésben halt meg

Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék rendkívül érdekes bűnügyet tárgyalt hétfőn. Hamis vád büntette és gondatlanság által okozott gyilkosság vétsége miatt vont felelősségre a törvényszék Székely László budapesti fogtechnikus, aki mint három polgári iskolát végzett, nem vizsgázott, de igazolvánnyal rendelkező fogtechnikus Pressburger Ödön budapesti lakos több fogát kihuzta és paciense néhány nap múlva vérmérgezés következtében meghalt. Hamis vád büntetvével azért vádolták a fogtechnikus, mert amikor annak idején a rendőrségen kihallgatták, azzal védekezett, hogy dr. Szabó Janka fogorvos, akinek technikus volt, kezelte Pressburgert és ő huzta ki a beteg fogait. Dr. Szabó Janka ellen meg is indult az eljárás, de miután a tanúk egész tömege igazolta, hogy nem a fogorvos, hanem Székely László huzta ki Pressburger fogait, dr. Szabó Janka ellen az eljárást megszüntették és a fogtechnikus ellen hamis vád büntette címén is megindították az eljárást.

A hétfői tárgyaláson Székely László kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Beismerte, hogy ő huzta Pressburger hét fogát, azonban hat fog kihuzása teljesen rendben ment végbe és csupán a hetedik fog kihuzása után történt a szerencsétlenség. Védekezésül még előadta, hogy a harctéren naponta harmincnyolc fogat huzott és sohasem történt baj.

A tanúk és a Kereskedelmi Kórház orvosának kihallgatása után, aki azt vallotta, hogy amikor Pressburgert beszállították a kórházba, azonnal megállapították, hogy menthetetlen, a bíróság két évi fegyházra és egymillió korona pénzbüntetésre ítélte Székely Lászlót. Az elítelt fogtechnikus felebbezett az ítélet ellen.

Nászinduló

író: Cholnák László

Bettike, amint beszél, már husz éves korában is nyolcvan kilót nyomott és emlékeztetett Nagy Frigyes gardistáira, de azért Bettike maradt harmincöt éves korában is, amikor a tokája már két egyenlő gerezdre különült. Ágnes kicsiny és törékeny volt, de ő intézett mindent, pedig még csak harmincig jutott el.

A két öregkisasszonynak trafikja volt a Ferencvárosban, olyan családi trafik, amelyiknek minden vásárlója ismeri a másikat, mert idegen alig vetődött a boltba. Rozzant, öreg nyugdíjasok, polgáriskeleai tanárok, hivatalosok, a szomszédos boltosok — minden percre ki lehet számítani, ki érkezik és mit kíván.

Mindenkinek és mindennek megvan a maga története, megvolt ezé a trafiké is. Megvolt és gyakran került a felszínre. Hogy már magával a kérvényei is baj volt, amíg aztán a Horacsek ur megírta, mint szakértő. Horacsek ur azóta is megmaradt törzsvendégnek és már gyakran learatta a babérokat. Azután a pénzügyigazgatóság eszonták, aszonták, futkosás, ezer aggodalom, de végre megvolt. Megvolt már tíz éve és a két nővér biztos, kies szigetre sodródott az élet tengerében.

Az unalom már südőkorukban is Agnesé volt, később azután meg-

csontosodott, változatlaná kövült. De sem a csont, sem a kő nem bökődött ki belőle sem itt, sem amott — soha két nővér így még nem szerette egymást.

A napok azután változatlan, szélcsendes nyugalommal suhantak el a sziget mellett és olvadtak bele az öreg Idő nagy, ködös testébe.

Valamelyik tavaszi estén új ember jelent meg a szigeten és gyötrelmes eleganciával britannikát kért. Kettőt. De így: majd én kiválasztom, ehhez vagyok szokva — és aztán a kettő után: elég, a többi nem szép! — Távozóban azt mondta: kiszti-hand, hölgyeim... hol is vagyunk?... Oh igen, a Tömö-uccában!... Ha erre visz az utam, szívesen jövök máskor is!...

Ott voltam, mikor ez a látogatás lezajlott. Mert zajlott, mintha a tenger még tavaly befagyott volna a sziget körül és most zailásnak indult a napsugártól. — Minő pocsék napsugár volt ez, teremtő isten!

A napsugár briesessz-nadrágot viselt fekete félcipővel, mindezekhez pedig sötétzöld, zsíros nemezkalapot vadászos zergecsomócskával. Választott példánya volt azoknak az ingyenélőknek, akiket a férfiak leköpnék, de az asszonyok regényhősöknek ismernek.

Amikor a napsugár elvonult, Bettike tiszteletteljes kérdéssel nézett Agnesre, de az még nem enyhült meg. A régi tekintély homályos, ár-

nyas megvonultsága küzdött a lelkében az új, diadalmas napsugárral. A segélycsapatok sorában ott volt mind a régi próbálkozó, aki a szerelem végén ingyen, de lovagi nagyszerűséggel akart kikötni a szigeten, akár Bettike, akár Ágnes oldalán — de az új napsugár egészen más volt. Egészen más...

— Olyan, ahhoz szó nem fér — mondta Ágnes.

És mivel Ágnes már sok okosat mondott, Bettike hallgatott. Egyébként is szeretett a hallgatás verőfényes álláspontjára helyezkedni. Ez kényelmes, nem árt a testnek és megédesíti az álmokat.

A napsugarat jelképező regényes férfi azután állandósult.

Külső diszitményei periódikusan változtak: volt, hogy lábszárvédőjével és széles karimájú kalapjával mexikói ültetvényest ábrázolt, máskor térden alul erő redengőjával és fényes fekete keménykalapjával methodista lelkészé alakult át, voltak napok, hogy mint ellentengernagy zörrent be a boltba és dráma cigarettát kért, de legnájdigabb volt fehér vászon ruhájában, mint hullamosó. Azután megint az ültetvényes következett, majd a lelkész és így tovább — maga volt a szívsaigaió titok, az élő regény.

A nővérek eleinte sokat beszéltek róla, de később elkerülték, hogy fölöle szóljanak, amivel szemben most már gyakran viselték hétköznapo-

kon is az ünneplőjüket.

Megvolt a baj.

És még jobban becézték egymást, mint bármikor, pedig nagyon szerették egymást mindig is. Főleg olyankor óvták egymást még a széltől is, ami pedig nem is fujt odabenn, ha a lovag ott volt.

Szegények, nem is tudták, milyen nemtelen játékokat játszanak.

Egy augusztusi délutánon a lovag a fehér viszonruhájában volt jelen. Abban tébolyító volt. Ott ült a pudli előtt és arról beszélt megbocsátó derüvel, hogy Londonban mennyire másként van minden, mint itt nálunk. Közben illemben hol Ágnesre nézett, hol Bettikére; a vágyai a kövér Bettikéhez vontak, de a végérvényes elhatározás Ágnesé volt. Vigyáznia kellett.

A leszálló nap beöntötte rőt fényét a nyitott ajtón és egyszer valamelyik emeleti ablakból zongorahangok kezdtek aláhullámanzni. Azokban a percekben minden úgy volt ott, mint a mesékben.

— Lohengrin nászindulója! — mondta Ágnes halkán és a tekintete elrevedt.

Pár pillanatig csend volt. A két nővér lopva egymásra tekintett.

És ez a tekintet izzóbb és gyilkosabb volt, mint a pokol lángjai.

A nászinduló hangjai egyre hullottak, hulldogáltak, mint a mennyei harmat, a hófehér regényhős pedig titkon mosolygott.

CIRKUSZ

A nő

Köztudomásu, hogy hába ismeri az ember egy hajó nagyságát, gyorsaságát és utirányát, nem tudja ezekből az adatokból kiszámítani, hogy hány éves a kapitány.

Miss Dorothy sem tudta.

Éppen ezért úgy segített magán, hogy a vacsoránál megkérdezte egyenesen tőle:

— Melyik évben született, monsieur?

— Ezernyolcszázkilencvenhatban — felelte a kapitány.

Ebből az egyetlen adatból megállapította miss Dorothy elégedetten, hogy a »Bordeaux« parancsnoka kerek számban harminc éves.

Pedig nem is tudta, hogy a nagy személyszállító gőzös kilencven csomó sebességgel halad délkeletről északnyugatra.

Igaz, hogy azt sem tudta, hogy ugyanakkor mindössze kéttized csomó sebességgel egy jéghegy halad északnyugatról délkeletre.

Ezt azonban a kapitány sem tudta.

A kapitány ugyanis azzal volt elfoglalva, hogy csak kevés-mérsékeltlen dicső vicceket mesél a nem-tulzottan piruló miss Dorothynek, aki még csupán huszonkét éves volt, de ebből három napja szerelmes a kapitányba.

Bumm!

A hajó összeütközött a jéghegyvel. Bátoran állíthatjuk, hogy a jéghegynek ez meg se kottyant. Sértődve végigmérte a gőzöst és olyan hidegen, ahogy az egy jéghegytől csak kitelik, így szólt:

— Pardon!

Ezt azonban már senki sem hallotta, mert a hajó viszont süllyedni kezdett és kitört a pánik.

Az utasokat egytől-egyig sikerült elhelyezni a mentőcsónakokba. A kapitány úgy intézte a dolgot, hogy ugyanabba a bárkába került, amelyikben miss Dorothy is helyet foglalt.

Három napig hollyongtak ide-oda a nyílt tengeren élen-szomjan. A negyedik napon a kapitány a következő indítvánnyal állt elő:

— Nincs más hátra, huzzunk sorsot!

A missen és a kapitányon kívül tizenegy matróz ült a mentőcsónakban. Valamennyien hozzájárultak ahhoz, hogy kisorsolnak maguk közül egyet, akit aztán a többiek elfogyasztanak majd ebédre.

A kapitány elővett tizenhárom szál gyufát, egyiknek letörte a fejét és megkezdődött a húzás.

A balszerencse miss Dorothynek kedvezett: ő húzta a fejetlen gyufát.

Rögtön elkezdett sírni és kétségbeesetten könyörgött a többi hajótöröttnek:

— Ne egyetek meg! Ugy sincs rajtam egy falat hus se, a sok sporttól csont és bőr vagyok, meg se tudnátok rágni.

A kapitány segítségére sietett:

— Fiúk, csak nem fogunk egy hölgyet felfalni. Ez a híres francia udvariasság? Sorsoljunk újra!

A matrózok morogtak. Senki sem akarta megegyeszer kitenni magát egy új húzás kedvezőtlen esélyeinek. Amikor a kapitány ezt észrevette, felállt helyéről és így szólt:

— Tudom, mi a kötelességem. Én férfi vagyok, sőt a hajó kapitánya, feláldozom magam. Kebelezzetek be engem önagysága helyett. Jó étvágyat.

A matrózoknak könny csillogott a szemükben a meghatódottságtól, de nem tiltakoztak, mert a parancsnok tényleg sokkal jobb husban volt, mint miss Dorothy.

A kapitány forró kézsókkal elbucsuzott a nőtől, azután elővette revolverét és a fegyver csővét homlokához illesztette.

A lövés azonban nem dördült el, mert miss Dorothy elkapta a kapitány kezét és elrántotta a pisztolyt.

— Ne, ne — mondta az izgalomtól fildokolva.

— Mi az? — csodálkozott a kapitány.

A matrózok újból morogni kezdtek.

— Ne, ne — ismételte miss Dorothy a kapitány homlokára mutatva — ne ott.

És magyarázólag hozzátette:

— Tudniillik nagyon szeretem a ve-

lőt.

Skiz

A forradalom vezérét választották a litván köztársaság elnökévé

Az ellenzék nem vett részt az államfőválasztó nemzetgyűlésen. A litván kormány cáfolja a zavargásokról szóló híreket

A lenyelek be akarnak vonulni Litvániába

Berlinből jelentik: Litvánia fővárosával Varsón keresztül hétfőn helyreállt a távirati összeköttetés, azonban

Litvániában olyan szigorúan működik a cenzúra, hogy csak szórványos hírek érkeznek.

Kovnoi jelentés szerint Grinius államfő lemondott és helyette

a nemzetgyűlés 38 szavazattal egyhanguan Smetana Atanaszt, a forradalom vezérét és az államcsíny végrehajtóját választotta meg köztársasági elnökévé.

A baloldali pártok 45 képviselője nem vett részt az államfőt megválasztó nemzetgyűlésen. Smetana köztársasági elnököt a nemzetgyűlés azonnal feleskette.

Az új litván kormány cáfolja a zavargásokról elterjedt híreket és a kiadott hivatalos jelentés úgy szól, hogy nemcsak a litván-lengyel

határon és Kovnóban, hanem egész Litvániában teljes a nyugalom.

Mint Varsóból jelentik, Litvániából érkező hírek szerint

Litvániában a helyzet még zavaras.

mert Marianopolban és egész sor más litvániai vidéki városban a helyőrségek kitartanak a régi kormány mellett. Együttal erősödik Litvániában a kommunista mozgalom is és a kommunisták az általános sztrájkot és a Vilna elleni felvonulást hirdetik.

Éppen ezért Lengyelországban erősödik az az áramlat, amely elébe akar vágni Vilna megtámadásának és a Litvániába való bemerítést követeli.

Az egész lengyel polgári sajtó az intervenció mellett van és a hangulat Lengyelországban izgatott.

Stresemann és Mussolini találkozása

A német külügyminiszter januárban írja alá az Olaszországgal kötött szerződést

Berlinből jelentik: Stresemann külügyminiszter a kormányválság ellenére december 27-én megkezdte szabadságát és Olaszországban keresztül Egyiptomba utazik üdülésre.

Stresemann csak január végén szándékozik visszatérni Németországba, tehát a kibonakozási tárgyalásokban egyáltalán nem fog résztvenni.

Stresemann környezete úgy tudja, hogy a külügyminiszter nem zárkózik el attól, hogy az új kabinetben elvállalja a külügyi tárcát. Ezidőszerint még nem le-

het tudni, hogy Stresemann találkozni fog-e Mussolinival, amikor átutazik Olaszországon, de valószínű, hogy a találkozás Stresemann és Mussolini között akkor fog megtörténni, amikor a német külügyminiszter hazatérőben januárban átutazik Lisszabonból.

Lisszabonból érkezett távirat jelentése szerint egyébként Luther volt kancellár délamerikai utjáról visszatérve, átutazott Lisszabonon és folytatja útját Berlin felé.

Az új magyar országgyűlés

Bethlennek sikerült homogén pártot alkotnia, bár a titkos kerületekben mindenütt kisebbségben maradt

Budapestről jelentik: Az új magyar országgyűlés tagjait most már az összes kerületekben megválasztották. A választás eredménye nem kellett meglepetést, mert előrelátható volt, hogy a kormány minden rendelkezésére álló eszközzel megakadályozza, hogy az ellenzék a nyílt kerületekben mandátumhoz jusson. Százkilencvenkilenc választókerületben, ahol nyíltan folyt le a szavazás, a baloldali ellenzék egyetlen mandátumot sem kapott, de a mérsékelt ellenzék tizenegy mandátumot tudott szerezni a nyílt kerületekben is. Ezek között van Apponyi Albert gróf, Gaál Gaszton, a fajvédők és a pártonkívüli ellenzékiek, köztük Beck Lajos.

A titkos kerületek túlnyomó többségében azonban az ellenzék győzött. Így a budapesti, a pestkörnyéki, a debreceni és a szegedi kerületekben az ellenzék jött be többségben, Miskolcon a kormány egyáltalán nem kapott mandátumot, Győrön, Hódmezővásárhelyen és Pécsen pedig egy-egy mandátum jutott az ellenzéknek és kormánypártnak, csupán Kecskeméten az ellenzéki listák visszavetése következtében egyhangulag vá-

lasztották meg a kormánypárt jelöltjeit.

A titkos kerületekben huszonegy kormányt támogató képviselővel szemben huszonöt az ellenzéki képviselők száma.

Ha azonban a jobboldalt szembeállítjuk a baloldallal, akkor úgy alakul ez az arányszám, hogy a titkos kerületekben 22 jobboldali és 24 baloldali képviselőt választottak.

A kormány tehát világnézeti alapon sem tudott a titkos kerületekben többséget szerezni,

sőt, ha figyelembe vesszük, hogy a titkos szavazással választott jobboldali képviselők közül nemcsak a Miskolcon megválasztott Borbély-Matzky Emil fajvédő tartozik az ellenzékhez, hanem a budai kerületben keresztény gazdasági párti programmal megválasztott Kontra Aladár és a budapesti déli kerületben ugyancsak a keresztény gazdasági párt listáján megválasztott Friedrich István is, akkor

a kormánynak a titkos szavazással megszerzett mandátumok közül csak 19 áll rendelkezésére, míg 27 a titkos kerületekben megválasztott

ellenzéki képviselők száma.

A nyíltan megválasztott tizenegy ellenzéki képviselővel együtt tehát

összesen 38 ellenzéki képviselő lesz az új képviselőházban.

A 245 képviselő közül hatvankettő új ember, de ezek közt van olyan is, aki már volt képviselő, így Bleyer Jakab, Gratz Gusztáv, Hegedűs Kálmán, Sztranyovszky Sándor, Prakatur Tamás, Tomcsányi Vilmos Pál, Kontra Aladár, Bródy Ernő és mások. Az új egységpárti képviselők között vannak olyanok is, akiket minden parlamenti mult nélkül egyhangulag választottak meg.

Peltünően megritkultak a képviselőházban a kiszagdák sora. Az elmúlt nemzetgyűlésen tizenegy kiszagda volt a 145 képviselőt számláló egységpártban, tehát a kiszagdák a párt tíz százalékát alkották. Jelenleg a 170 egységpárti képviselők közt csak 10 kiszagda van, tehát arányszámuk a pártban alig hat százalékra csökkent.

A választások eredménye azoknak adott igazat, akik már a választási kampány megindulása előtt is azt hangoztatták, hogy Bethlen homogén-pártot akar alkotni az egykori munkapárt mintájára.

Külön cenzurázzák

a magyar nyelvű filmfeliratokat

A belügyminiszter továbbra is a kérdésig engedélyezte a magyar feliratokat

A belügyminisztérium közbiztonsági osztálya 1920. szám alatt rendeletet adott ki a mozifilmfeliratokról. A rendeletet a B. B. B. ügyosztály 25.938. szám alatt most küldötte meg a szuboticiai főispáni hivatalnak.

A rendelet szerint a belügyminiszter december 14-én megengedte, hogy a további intézkedésig Bácska, Bánát és Baranya területén a moziban a filmfeliratokat magyar nyelven is lehet vetíteni.

A miniszteri rendelet szerint a magyar filmfeliratokkal egyidőben és párhuzamban kell vetíteni a szerb nyelvű feliratokat. A fordításnak teljesen meg kell egyeznie a szerb szöveggel és azon semmi változást eszközölni nem lehet.

Az eddigi szokástól eltérően a magyar filmfeliratokat is cenzurálni fogják. A cenzurázással a belügyminiszter Novy-szad város főkapitányát bizta meg, aki a megcenzurázott filmfeliratról hivatalos bizonylatot ad ki, amely az egész Vajdaság területére érvényes.

Segítség!

A nyílt uccán kiraboltak egy munásasszonyt Szuboticián

Vakmerő rablótámadás történt a napokban Szuboticián. A Sienkievica (Grécki) uccában este félkilencor megtámadták Magyar Mátvásné, az önkéntes tűzoltó egyesület kocsisának feleségét és elraboltak tőle kilencszáz dinárt.

Magyarné a Sienkievica-ucca 28. szám alatti lakásába igyekezett és zsebkendőjébe kötve vitte haza férjének félhavi keresetét. Az uccában, amely meglehetősen sötét, egy ember jött szembe Magyarnéval. Amikor az ismeretlen Magyarnéhoz ért, lerántotta az asszony kendőjét. Magyarné görcsösen belekapaszkodott a kendőbe, mire a támadó csavargatni kezdte a kezét és amikor megpillantotta az asszony kezében a bekötött zsebkendőt, azt elrabolta és elmenekült. Az asszony kétségbeesetten kiáltozott segítségért, de mire a néptelen uccában néhány ember odafutott, a támadó már eltűnt.

A rablótámadás nagy izgalmat keltett a környéken, mert a Sienkievica-uccában már két ízben támadtak meg magános nőket, ezek a támadások azonban sikertelenek maradtak.

Magyar Mátvásné feljelentést tett a rendőrségen, de a nyomozás még nem vezetett eredményre. A kirabolt asszony egyetlen fillér nélkül maradt férjével és nyolchónapos csecsemőjével és a legnagyobb nyomorúság vár a szerencsétlen családra. Magyarék a jószívű embereket kérik, hogy segítsenek rajtuk adományaikkal.

FAMILY HOTEL

Ez még az első párisi napokban történt.

A hogy sétáltam a boulevard St. Germain-en, egyszer csak megakadt a szemem egy elegáns fekete üvegtáblán:

FAMILY HOTEL

Megdobbant a szívem a mellényzseb alatt: »hisz itt játszódik le *Heltai* Jenő híres regénye. Itt élt a kiváló magyar író ifjkorában. Lelkendezve nyitottam be. A szőnyeges folyosó végén már várt a patron.

— Egyszemélyre?
— Nem — mondtam — csak érdeklődni szeretnék egy vendég iránt. Mióta van ön itt?

— Husz éve.
— Akkor bizonyára emlékszik rá! A panziós türelmetlenül intett:
— Hogy hívták?
Meghatottan faggatni kezdtem.

— *Heltai* Jenőnek. Magyar író. Évekig lakott ebben a panzióban. Regényt is írt róla.

Az öreg elmélázott, megrázta ősz fejét, mint egy kaptárt, hogy felbolygassa a multat, de hiába erőlködött, nem tudott rá visszaemlékezni.

— Annyi sok ember fordult meg itt azóta — mentegetőzött — írók, politikusok, mindenféle náció, sehogyse jut az eszembe.

— »A nagy magyar íróra már nem emlékszik senki a Family Hotelban...« írtam a noteszomba és terepszemlét tartottam a családi panzióban. Az első emelet uccai frontját lefotografáltam és pontosan leírtam a tizenhármast — ez látszott a legvalószínűbbnek — szoba berendezését.

»...a kiváló magyar poéta szobája nemes egyszerűséggel van beburkolva. A sarokban fehér vászny, a falon két tájkép, amely havas pusztaságot ábrázol, az ablak a forrongó boulevardra nyílik. Itt mélyzött a költő...«

— Kérem, husz évvel ezelőtt még csak kandallónk volt és nem ez a gázlámpa — figyelmeztetett a tulajdonos. Én pedig írtam:

»...a kandallóban lobogott a tűz, künn hópelyhek szállingóztak és a mester a kis asztalkán rózsa a sorokat...«

— A kiszolgálás milyen volt abban az időben?

Ugy beszéltem erről a husz év differenciáról, akár egy századról. Vagy a középkorról. Az agg panziós összeráncolta a szemöldökét és mint a kobzos, aki a mult dícsőségét zengeti, belekezdett a hősközlteménybe:

— Elsőrangú! Azt el se tudja a mai ember képzelni, micsoda tüneményes szervezettel, pincérgárdával rendelkezett egy régi panzió. Ön még meg se nyomta a csengőt egyszer, már is ott állt az ajtóban a szobaasszony a partivissal, ön még meg se nyomta a csengőt kétszer, már is hozták a reggelit, ön még meg se nyomta a csengőt háromszor...

— ...és máris jött a londoner a számlával.

— Igen. Akkor döbbszentően olcsó árak voltak, de az író urak...

— ...nem fizettek?

— Akár manapság. Az író urak csak tiszteletbeli lakók a hotelben. Reklámnak. Irodalmi levegő.

Meleg kézzel a kezembe, míg lefelé mentem a lépcsőn, kidolgoztam az egész cikket, al- és fő-címekkel. A St. Germain-en zugott az élet. Alig mentem pár lépést, hirtelen egy fekete tábla ötlött a szemembe:

FAMILY HOTEL

Tíz percet se bandukoltam, amikor ismét egy Family Hotelbe botlottam.

Aznap összesen nyolc Family Hotellel találkoztam.

Másnap még tizenötöt.

Később már nem is számoltam őket.

Megsemmisítették az adókiivetést a szentai és sztarakanizsai járásokban

Uj adókiivetést rendelt el a pénzügyminiszter

Szentáról jelentik: A pénzügyminiszter megsemmisítette az adókiivetéseket a szentai és sztarakanizsai járásokban. A pénzügyminiszter rendelete a Tisza-vidék lakosságának súlyos sérelmét orvosolja. Az adókiivetés olyan nagy terheket rótt a két járás lakosságára, amelyet az adófizetők nem bírtak volna el. E miatt *Cetina* Zsarkó szentai polgármester és *Ludaics* Milos dr. főügyész vezetésével küldöttség járt a pénzügyminisztériumban és azzal a kéréssel fordultak *Letica* Dusánhoz, a közvetlen adók igazgatóságának főnökéhez, hogy vegye revízió alá a kiivetéseket.

A deputáció kérésére a pénzügyminisztérium kiküldötte Szentára *Nikolics* Milán inspektort, aki felül-

vizsgálta az adókiivetéseket és tapasztalatairól jelentést tett a pénzügyminiszternek.

Nikolics inspektor jelentése alapján a pénzügyminiszter is belátta a kiivetés igazságtalanságát és hivatalosan értesítette Szentá várost és az érdekelteket közösen előjáróságait, hogy Martonoson, Horgoson és Sztarakanizsán, ahol az adókiivetést már befejezték, a kiivetéseket megsemmisítette. Szentán, Adán és Molon, ahol a kiivetések most vannak folyamatban, a bizottság munkáját felfüggesztette és elrendelte, hogy új és igazságos adókiivetéseket eszközöljenek.

A pénzügyminiszter intézkedése az érdekeltektől nagy megelégedést keltett.

A jugoszláv-orosz közeledésről nyilatkozott Csicserin

Jugoszlávia egész népe Oroszország elismerését kívánja, de nem akad politikus, aki ezt keresztül merné vinni — mondotta a külügyi népbiztos

Ljubljanából jelentik: A Slovensko Narod berlini tudósítója beszélgetést folytatott Csicserin külügyi népbiztossal Berlinből való elutazása előtt. Arra a kérdésre, hogy mi a véleménye az olasz-albán szerződésről és ennek Jugoszlávia-ra való kihatásáról, Csicserin a következőket mondta:

— Megszólalt a történelmi szükségesség és ennek pontosan olyanok lesznek a következményei, ahogy mi előre megjósoltuk. Jugoszlávia viszálya Olaszországgal azt fogja eredményezni, hogy külpolitikája teljesen új irányt fog venni. Fel kell hágnia az eddigi orientációjától és újból azt az utat kell követnie, amelyet a szükség, a józanész és a tradíció parancsol.

Moszkvában az egyes jugoszláv politikusoknak az Oroszországhoz való közeledésről tett nyilatkozatai a legjobb

benyomást keltették. Az utóbbi időben az egész szovjet-orosz sajtó sokat foglalkozik Jugoszláviával. A lapok már nem is közeledésről, hanem a két ország szoros együttműködéséről beszélnek.

Megállapítottuk — folytatta Csicserin — hogy a két ország között egyáltalán nem állnak fenn vitás kérdések. Az egyedüli nehézség Szovjetország de jure elismerése, ez a nehézség azonban nem olyan nagy, hogy ne lehetne áthidalni.

Meggyőződésem, hogy Jugoszlávia az egyetlen ország egész Európában, ahol a nép összessége Oroszország elismerése mellett van,

csak hogy nem akad egy olyan politikus önkönl, aki ezt a népakaratot keresztül merné vinni — mondotta Csicserin a szlovén újságírónak.

A MI KARÁCSONYUNK

Kilencedik karácsonya közeledik a magyar kisebbségi életnek. A kilencedik karácsonyra száz oldalas újságot juttat a *Bácsmegeyi Napló* olvasóinak.

A száz oldalas újságban a már ismert *Vajdasági Irodalom, Magyar-Szerb Közeledés s Ríport-melléklet* kívül külön irodalmi mellékleten találja az olvasó a *Bácsmegeyi Napló* nem a *Vajdaságban* élő munkatársainak belletrisztikai írásait. *Kosztolányi* Dezső: Halotti beszéd című verse, *Itis* éneke című Wilde fordítása, s *Alakok*-ja szerepel ezen a mellékleten, *Karinthy* Frigyes Uj bohémia, *Farkas* Antal: A szent estén című verse, *Somlyó* Zoltán: Karácsonyi vers-e, *Sz. Szigethy* Vilmos: Aludj Kató című novellája, *Stella* Adorján: Mancsi és a mester című egy felvonásos bohózata, *Révész* Béla: Tanulmány című novellája szerepel ezen a mellékleten. Az irodalmi mellékletre *Mikes* Flóris: Pusztosiestol-Jegyei címen modern mozdírdra szöveget írt. Az igazi soványító kúra minden lefogyni vágyó hölgyet érdekel, mert kipróbált soványító recepteket ad. *Munk* Arthur dr., a *Bácsmegeyi Napló* orvosi munkatársa *Fiu-e* vagy *lány* címen értekezik a jövendő gyermek problémájáról s a *Kleptománia*-ról ír, *Vécsey* Jenő dr. a szerelmi és az érdeklázasság történetéről értekezik, *Tuskó* E.: A gépirónó a világtörténelemben címen mond el érdekes történeteket nem az írógépről, hanem az írógépes kisasszonyok újabb történelmi formájáról szerepel. A vasárnapi számokból ismert *Feretere* rovat zárja be a terjedelmes mellékletet.

Mindez, amit négy cikk keretében ismertettünk, csupán hézagossá vázlat. Csak csütörtökön lesz módunk a karácsonyi szám végleges tartalmát közölni.

Az idén különösen nehéz volt ilyen terjedelmes karácsonyi lapot szerkeszteni. Más években a karácsonyi lap nagyobb felét a hirdetések tették ki. Az idén, a ránk nehezedő gazdasági válság alban is éreztette hatását, hogy nagyon kevés a karácsonyi hirdetés. A vajdasági kereskedők és iparosok még nem igen gyakorolták művelői a reklam művészetének ötletzerűen hirdetni. Nem tudják, hogy akkor, amikor nehezek az üzleti viszonyok, fokozatosan kell hirdetni, hogy annak a kevés vevőnek és megrendelőnek, akinek módja van vásárolni, felhívassák a figyelmé a cégre és az árra. A legtöbben azt hiszik, hogy megtakarítást érnek el, ha nem adnak ki pénzt hirdetésre s nem veszik számításba, hogy mennyi veszteséget jelent az elmaradt vevő. Emiatt most már hiába reklámozunk. A mi kereskedők, iparosaink még nem amerikai zsánerű üzletemberek s így a száz oldalas *Bácsmegeyi Naplóban* lényegesen nagyobb rész jut a szövegnek, mint a kétszáz oldalas szövegnek, mint a kétszáz oldalas szövegnek, mint a kétszáz oldalas szövegnek.

Igen ám, mondják manderre, de a *Bácsmegeyi Napló* karácsonyi száma tíz dinár s nyomban rámutatnak arra, hogy a beogradi és a zagrebi lapok mennyivel olcsóbbak. Mi nem akarunk senkivel konkurrálni s arra sem hivatkozunk, hogy a *Bácsmegeyi Napló*-nak

soha, senkitől, semmi címen nem volt és nem lesz más jövedelme, mint amit az előfizető, a példányonkinti vásárló fizet a lapért s a hirdető fizet a közlített hirdetésért. Mi csak azt szögezzük itt le, hogy becsületes, érdekes, megbízható s gazdag tartalmu lapot adunk az olvasónak tíz dinárért — napokra való hasznos olvasni valót. Nincs és nem lesz hasznosabb és olcsóbb karácsonyi ajándék, mint a száz oldalas karácsonyi *Bácsmegeyi Napló*, amelynek ott kell lenni karácsonykor minden házbán, ahol magyarul olvasnak. Hogy ott lehessen, ez attól függ, hogy gondoskodik-e mindenki arról, hogy az árusító számára rezerválja a karácsonyi számot.

Fasiszta puccsot terveztek Csehszlovákiában

A fasiszták az őszi szokolünnep előtt az egész csehszlovák köztársaságban lázadást készítettek elő

Prágából jelentik: Az egyik prágai lap nagy feltűnést keltő leleplezést közöl, amely szerint a csehszlovák fasiszták puccskísérletet terveztek, amit azonban a hatóságok még idejekorán megghusítottak. A terv szerint

a fasiszták az őszi szokolünnep előtt a köztársaság egész területén lázadásra készültek

és már a kormányprogramot és végrehajtási utasításokat is kidolgozták. A haditerv azonban a kormány kezébe került és így nem járhatott sikerrel.

A leleplezés szerint a fasiszták meg akarták szállni az összes középületeket.

valamennyi szocialista képviselőt le akartak tartóztatni és Benes külügyminiszter ellen hazárdulás címén vádat akartak emelni.

Ezenkívül első dolguk lett volna a fasisztáknak az összes fasisztaellenes lapok beszüntetése és az ostromállapot kihirdetése.

A halott kinéz az ablakon

A tanuvallomások szerint Hirschl Ignác szubotica kerkeskedőt rabtársai verték agyon a zagrebi fogházban

Zagrebból jelentik: Hétfőn kezdte meg a zagrebi törvényszék büntető tanácsa a főtárgyalást Hirschl Ignác szubotica kerkeskedő titokzatos halála ügyében. Ez év július 15-ikén, mint jelentették, a zagrebi Illicán levő Primorac szállóban hirtelen meghalt Hirschl Ignác, aki előző este bérelt ott szobát és a személyzet előtt arról panaszkodott, hogy a törvényszéki fogházban fogolytársai megverték. Reggel Hirschl Ignácot a szoba udvari ablakán látták kinézni és csak később, amikor közelébe mentek, vettek észre, hogy az ablaknál ülő ember halott.

A szállodai személyzet vallomása alapján vizsgálat indult annak megállapítására, hogy mi történt Hirschl Ignáccal a törvényszéki fogházban. Ennek eredményeképpen vád alá helyezték Gábor Milán házalót, aki az ezredinasokat hamisító banda tagja volt és ezért háromévi börtönbüntetését tölti, továbbá Herz Mariant, aki szintén vizsgálati fogásban volt együtt Hirschl Ignáccal.

A hétfői főtárgyaláson Gábor azt vallotta, hogy a 46-os számú cellának ő volt a szobaparancsnoka. Hirschl, aki család gyanuja alatt volt vizsgálati fogásban, vétett a tisztasági rendszabályok ellen. Ezért kétszer arculütötte. Tagadja, hogy súlyosabban bántalmazta volna. Ezzel szemben a többi foglyok tanuvallomásukban előadták, hogy Gábor és Herz pokrócot borítottak Hirschl fejére és öt percen keresztül irgalmatlanul verték.

A bíróság kedden az orvosok szakvéleményét fogja meghallgatni.

HIREK

Benedict professzor halálára

Ezek a hevenyészett sorok távolról sem elégségesek arra, hogy ennek a nagyjelentőségű orvostudósnak életét egész teljességében méltassák, csak meg akarom rögzíteni a megdöbbentő gyász első pillanatában azokat az adatokat, amelyek az emlékezet tárházában elraktározva őrzik e nagy név jelentőségét és méltóságát. 13 évvel ezelőtt, 1913-ban nap-nap után együtt voltam vele a budakeszi Telepy-uccai kórházban, ahol ő az egyik belgyógyászati osztályt vezette. Nevét már akkor is disztinált megkülönböztetéssel emlegették orvosi körökben, azokban a körökben, amelyeknek nehéz imponálni: Benedict előtt azonban minden fő meghajolt, cikkeket s tanulmányait, melyek a magyar s német lapokban sűrű egymásutánban jelentek meg, úgy olvasták, mint a regényeket. Egy-egy cikke különös megbeszélés tárgya volt az orvosi asztalnál. A fiatalok őt vették maguknak mintául, ágyról-ágyra kísérték, ellesték a fogásait, ki akarták fürkészni az egyéniségét, el akarták sajátítani az ötleteit, amelyekben annyira bővelkedett: egybéként naiv és lelkes áhitattal vették körül, mint a tisztek a vezért. Benedictnek már akkor is osztatlan tekintélye volt s nem kétséges, hogy munkássága nagyban fokozta nemcsak a saját, hanem az egész Korányi-iskola tekintélyét, a melynek alighanem ő volt a legkimagaslóbb tagja.

Abban az időben jött a híre, hogy a pesti zsidó-kórház igazgatója lesz, ami nemsokára be is következett: alighanem ez volt a végzetes lépés, amely élete további folyására döntő hatást gyakorolt. Mert aki Sion népét akarja vezetni, annak jó idegekre van szüksége s jó idegei neki már akkor sem voltak. Érzékeny, hirtelen megsértődő s e miatt hirtelen felfobbáló egyéniség volt, akivel nem volt nehéz összekülönbözni. Míg a kórházaknál aránylagos nyugalomban dolgozhatott, mégis felcserélte ezt a zsidókórház igazgatói állásával, nyilván mert ez jobban kielégítette a misszióját. Viszont adminisztratív gondokat is magára vállalt vele, amely azonban teljesen távol állott lenyétől. Semmi kétség, hogy ezen a nem neki való területen csak kellemetlenségei lehettek.

Egyidőben ő volt Budapest legkeresettebb orvosa. Itt, Szubotícán is sokan vannak, akik sűrűn felkeresték őt s ma is tisztelettel őrzik emlékét. Benedictben ketté kell választani a kétféle tevékenységet: az orvosit és a kutató tudósét. Nagy tehetsége bőven futotta mindkettőre: becsésem szerint nevének világraszóló visszhangja lett volna, ha nem aprózta el nemes tehetségét adminisztratív teendőkre és apró kis jelentéktelen ügyekre. Nem maradt utána egy nagyobb szabású könyv, vagy valamely jelentékeny felfedezés, mégis sokat tudott és sokat produkált.

Az én szememben tudományos működésének legfontosabb eseménye abból áll, hogy ő vette észre a vérhaj és a tuberkulózis lefolyásában a közös vonásokat. Ezt 1913-ban egy nagyobb cikkben közölte meg, melyben K. E. Ranke, müncheni tudós, aki szintén e hasonló ságra hívta fel a figyelmet, más szellemben tovább fejlesztve egy teljes s ma már egészen elfogadott tanná építette ki, csak 1915. és 1916-ban közölte hasonló, de mélyebb és nagyobb jelentőségű tanulmányait. Szomorú véletlen, hogy Ranke is e napokban hunyta le a szemét, mint Benedict, sőt még az életkoruk is majdnem ugyanaz volt. Két nagy cikket írt még Benedict a cukorhajtóról is, amellyel fiatalabb éveiben sokat foglalkozott, az utóbbi években pedig a szív- és tüdőbetegségeket vizsgálta. Ezen kívül s a gyomorbetegségeket is vizsgálta. Ezen kívül s a gyomorbetegségeket is vizsgálta. Ezen kívül s a gyomorbetegségeket is vizsgálta.

kapcsolással összefogott dolgokat, amelyek mások előtt könnyen rejtve maradtak. Ezért lett hamarosan Budapest egyik legjobb diagnosztája, akinek különérzékeny volt a nagyon ritka betegségek megállapításához: ahol mások nem tudtak eligazodni, ott ő gyorsan megtalálta az Ariadne fonálát. Éles megfigyelő képesség, intuitív megérzés, a laboratóriumi adatoknak okos és helyes felhasználása a betegágy mellett, látszólag jelentéktelen tüneteknek megfelelő fontosságra emelése, új s addig észre nem vett összefüggéseknek habozás nélküli fellelője.

Elastikus gondolkodásmód, merev sé mákhoz való nem ragaszkodás, hamis tankönyv-bölcsességek könyörtelen félretelése, nagyon sok ész, magasröptű fantázia, diagnosztikai detectív érzék, hagyományokhoz nem ragaszkodó eredetiség nagyon sok tudás jellemezték orvosi tevékenységét.

Minden dolgozatában van néhány olyan megállapítás, amely az ő teremtetlen zsenijéből született, amelyet senki előtte le nem írt, s amelyet ő adott tovább a szavára figyelő olvasóknak.

Ennyi kiváló vonás nem maradhatott észrevétlen s tehetségének rövidesen nagy számban akadtak hódolói. A tudományos irodalomban s a betegágy mellett egyformán nagy sikereket aratott, hvei egyre szaporodtak s hosszú idő óta neve a legjobb márka volt Budapesten. Azt a nehéz nyelvet, melyen a Természet közli a maga mondanivalóját, ő kitűnően értette: ő, hallott és látott ott, ahol mások semmit sem vettek észre.

Megdöbbentő, hogy egy ilyen kiváló ember ily gyorsan s ily tragikusan vált meg az élettől. Még sok szép feladatot meg tudott volna oldani, még sok betegnek meg tudta volna találni a baját, még sokaknak tudott volna segítséget nyújtani, még sok újat tudott volna találni, amelyet mások nem fognak megtalálni soha. Emlékemben felmerül kis francia szakállas arca, rövid nyak, zömök alakja, eszembe jutnak híres diagnózisai, egyszerű tanulmányai, eredeti ötletei, finom intuíciója s megrendült szívvel arra gondolok, hogy egy genialis ember, egy nagy orvos s egy országos tudós hunyta le a szemét.

Dr. Herman Károly

— **A román király Párisba utazik, ahol újra megoperálják.** Bukarestből jelentik: A Cuvantul jólértesült forrásra való hivatkozással azt jelenti, hogy Ferdinánd román király január első felében Párisba utazik, ahol második műtétnek veti alá magát. A műtétet Hartmann tanár hajtja végre, aki az első operációt is végezte.

— **A pápát, az olasz királyt és Mussolinit ajándékozták meg a nagy Petrarca-kiadás első példányaival.** Rómából jelentik: A Petrarca-centennáriumnak alkalmával magára vállalta az olasz kormány a legteljesebb és legdiszesebb Petrarca-kiadás költségeit, de a háború okozta gazdasági állapot miatt csak most valósulhatott meg a terv. Néhány nappal ezelőtt kikerült a nyomdából a nagy Petrarca-kiadás első kötete, amely az Africa című munkát tartalmazza Festa tanár jegyzetével. Nagy eseménye ez az olasz irodalomnak. A mű első példányait a pápának, az olasz királynak és Mussolininek küldötte el a szerkesztő-bizottság.

— **A kantoni csapatok benyomultak a brit koncessziós területre.** Londonból jelentik: Hankaúól érkező jelentés szerint a kantoni vörös csapatok több osztaga benyomult a brit koncessziós területre. Az egyik nagy közigazgatási épületért heves harc folyt, amelynek során a kantoni csapatok meggyilkolták az épület három védelmezőjét.

— **Száztizenhárom évet élt.** Mosztaból jelentik: A közeli Potok községben meghalt Hercegovina legöregebb embere. Kolak Riszta, aki száztizenhárom évet ért meg. Halála órájáig friss és egészséges volt, sőt legutóbb újra ki-nőttek a fogai.

— **Amerikában 80.000 dollár díjat tűztek ki a rákbetegség gyógyítására.** Washingtonból jelentik az International News Service: Az Emmerson Company elnöke értesítette a rákutatás amerikai társaságát, hogy 40.000 dollár jutalmat tűz ki annak a tudósnak, aki a rákbetegség okozóját felfedezi és további 40.000 dollárt egy bevált és sikeresnek bizonyult rákgyógyítási mód fölfedezőjének.

— **Ford Európába jön.** Berlinből jelentik: Ford automobilkirály családjával Európában fog pihenést keresni fáradalmas munkája után s azt tervezi, hogy valamely dél-európai enyhe üdülőhelyen néhány hetet fog eltölteni. Ebből az alkalomból értesítette németországi üzletfeleit, hogy átutazása közben néhány napra kiszáll Berlinben.

— **Millitarizálják a cseh ifjúságot.** Prágából jelentik: A kormány a parlamentben kiosztotta az ifjúság előzetes katonai kiképzéséről szóló törvényjavaslatot, amely — mint ismeretes — minden 18—22 éves, éptestű ifju számára katonai személyek vezetése alatt köteles kiképzést írt elő. A testi vagy szellemi alkalmatlanságról szóló orvosi bizonyítvány nem föltétlenül mérvadó és a végső döntés a katonai igazgatás illeti meg. Minden község és város kiképző tanfolyamának rendelkezésére helyiséget és gyakorlótermet bocsátanak máskülönböző rekvirálás terhe alatt.

— **Zeneestély Szentán.** Szentáról jelentik: A szentai tanítók egyesülete szombaton este fényesen sikerült zeneestélyt rendezett. A zenekari s zámok: Rossini Tankréd nyitányát, Csajkovszky Réveriejét, Dvorzsák Humoreszkjét, Boildien Madame blanche-át Rosenberg Emil és Stöckl József dirigálta zenei intelligenciával. A vegyeskar régi ochridai dalokat és Krsztics beograd operaigazgató műdalait énekelte Halász Menyhért vezetése mellett. Zamurovics Szláva a Traviatából énekelte, Békássy Nándor, Ivanov Borisz, Balázs Mátyás egy-egy dal énekeltek Löwinger Ipolyka zongora kísérete mellett, Radó Elza: Schubert Focrellejét és Rachmaninov Poliechanellijét játszotta zongorán. A közönség lelkesen ünnepelte a szereplőket. A zeneestély után táncmulatság volt.

— **Adóeltöltés és család miatt letartóztatták az egyik leggazdagabb német szörmekereskedőt.** Lipsceből jelentik: Biedermann szörmekereskedőt, akinek vagyonát hetven-nyoicvanmillió márkára becsülik, cégvezetőjével együtt csalás, okirathamítás és adóeltöltés gyanúja miatt a napokban letartóztatták. Biedermann egymillió márká övadék ellenében ideiglenesen szabadlábra helyezték, alkalmazottja azonban továbbra is elzárva marad. Az üzleti könyveket a pénzügyi hivatal rendelkezésére lefoglalták. Biedermann orosz állampolgár, de már több mint harminc éve Lipsceben lakik, ahol nemes szörmekkel kereskedve, vállalatát világcéggé fejlesztette, amelynek Londonban is telepe és igen nagy fiókhálózata van.

— **Ismét felállítják Petőfi szobrát Pozsonyban?** Prágából jelentik: A pozsonyi városi bizottság a katonai parancsnokság épületében megtekintette a lebontott Petőfi-szobrot, amely évek óta itt van elraktározva. A bizottság megállapította, hogy a szobor sértetlen és csak kardmarkolata sérült meg. A magyar párt tudvalevően követeli a szobor felállítását.

— **Nagy hóviharak Amerikában.** Newyorkból jelentik: Az Egyesült-Államokban hirtelen téliesre fordult az idő. Vasárnap nagy hófúvás volt Newyorkban és a hőmérő a fagypontra hirtelen hirtelen süllyedt. Más vidékekről is nagy havazásokat jelentenek és egyes helyeken huszfokos hideg van.

— **A keresztény gazdasági párt jelöltje győzött a letenyel pótválasztáson.** Budapestről jelentik: A letenyei kerületben lefolyt pótválasztásról hétfőn délelőtt érkezett a végleges jelentés a belügyminisztériumba. Eszerint a le-adott 55033 szavazat közül Pozsegár Rezső keresztény gazdasági párti jelölt 2920, Somogyi Béla fajvédő pedig 2583 szavazatot kapott és így Pozsegár Rezsőt választották meg 337 szótöbbséggel.

— **Szubotícai magyar műkedvelők vendégszereplése Beogradban.** Érdekes magyar színelőadás lesz január 7-ikén este Beogradban. Szabó Márton kitűnő műkedvelő együttese a főváros magyar közönségének is bemutatja Fodor László világláger aratott vigjátékát, a »Dr. Szabó Juci«-t Reitter Honkával a címszerepben. Ha a jugoszláv-magyar színházi közeledés még nem is valósult meg, mindenesetre a szubotícai magyar műkedvelők a kezdeményezés érdeme, hogy Beogradban magyar színelőadást rendeznek.

— **Bogoljubov orosz sakkmeister elbocsátását kéri a szovjet állam kötelékéből.** Moszkvából jelentik: Bogoljubov világsakkbajnok folyamodott a szovjetnácshoz, hogy bocsássa el őt az állam kötelékéből. A mester eddig Németországban élt, de megmaradt orosz állampolgárnak s emiatt nehézségei voltak valahányszor nemzetközi sakkversenyeken akart résztvenni, mert olyan országok, amelyeknek kormányai még nem ismerték el a szovjetnácst, nem adtak neki beutazási engedélyt.

— **Skarlát pusztít Németországban.** Berlinből jelentik: Két hónap óta ijeszten nagy számban fordulnak elő egész Németországban, de különösen Berlinben a skarlátmegbetegedések, még pedig nemcsak gyermekek között, hanem felnőttek is tömegesen megkapják a veszedelmes bajt. Egyedül Berlinben a két utolsó hónapban 600 skarlátos gyermeket vittek a járványkórházakba és ötven felnőtt is skarlátba esett. Az egészségügyi hatóságok minden lehető óvintézkedést megtettek.

Karácsonyfadiszek

viszonteladók nagy v. leosztékban
Steiner cukrászda, Subotica
feltűnő olcsó árak, vidéki megrendeléseket postán teljesítik.

— **Megszűnik a prágai fasiszta lap.** Prágából jelentik: Rövid életű volt a Lech, amelyet a cseh fasiszták alapítottak és Karlikot tették meg főszerkesztővé, aki halálosan gyűlöli Benest, annál inkább lelkesedik Gajda tábornokért. A Lech híre szerint szombaton fog utoljára megjelenni. Elfogyott a tőke és a fasiszták nem áldoznak rá több pénzre.

— **A szubotícai jogászegylet társasestélye.** A szubotícai jogászegylet december 21-ikén, kedden este kilenc órai kezdettel a Polgári Kaszinó helyiségeiben társasestélyt rendez. Az estélyen a jogászegylet tagjai és azok családtagjai, valamint barátai vesznek részt.

— **Esztronsági lap hetvenéves jubileumi száma a magyarokról.** Most küldték be nekünk a dorpati Tartuban megjelent »Postimees« című eszt lap hetven éves fennállása alkalmából megjelent jubileumi számát, amelynek külön érdekesség, hogy »A Postimees és Magyarország« címen érdekes cikket közöl Virányi Elemér tollából az eszt-magyar kulturakapcsolatról. A cikk érdekes adatokkal demonstrálja, hogy Esztrországban milyen érdeklődéssel kísérik a magyarországi eseményeket és hogy a jubiláló lap milyen objektív tudósításokban számol be olvasóinak év-tizedek óta Magyarországról és magyar kulturáról és politikai eseményekről.

— **Ujabb összeesküvés Primo de Rivera ellen egy rendőrfőnök vezetésével.** Párisból jelentik: A Csikago Tribune bordeauxi jelentése szerint december 18-ikán Santanderben a rendőrség egy Primo de Rivera elleni kommunistanarchista összeesküvésnek jött a nyomára. Az összeesküvés fejét, aki maga a rendőrfőnök, felfüggesztették állásától.

Valódi francia
VALDA-PASZTILLA
rekedtség, meghűlés, gégebetegségek, hurut és influenza ellen.
Kapható minden gyógyszerésztől és drogriában. 9967

— A szubotocai új főkapitány január elsején elfoglalja hivatalát. Noviszadról jelentik: Dr. Damjanovics Szevan, az újonnan kinevezett szubotocai főkapitány kedden Beogradba utazik, ahol a belügyminiszteriumban bejelenti, hogy szubotocai főkapitánnyá történt kinevezését elfogadja és új állását január 1-én foglalja el.

— Tizenegy mandátumért tizenegy párt küzd Zagrebban. Zagreből jelentik: A tartományi választásokra a jelölőlísták benyújtásának határideje hétfőn járt le. Zagreb város tizenegy mandátumért ugyanannyi párt veszi fel a küzdelmet. A benyújtott listák sorrendje a következő: Független demokratapárt, független munkaspárt, horvát jogpárt, horvát parasztpárt, horvát blokk, horvát néppárt, radikális disszidensek, horvát föderalisták, radikális-párt, szociáldemokrata-párt és Davidovics-féle demokrata-párt.

— Hitelezési csalás miatt letartóztatottak egy osztrák bárónét. Bécsből jelentik: Innsbruckban hitelezési csalás gyanúja miatt letartóztatták Stanek bárónét és dr. Kübert nevű barátját.

— Új jogi doktor. A szegedi tudományegyetemen december 18-ikán kánonjogi doktorrá avatták Nacsá Lajos szubotocai káplánt.

— Halálozás. Budapestről jelentik: Vécsei Miklós államvasúti ellenőr huszonnyolc éves korában Budapesten váratlanul elhunyt. Az elhunytban Vécsei Zoltán, a Minerva r.-t. tisztviselője bátyját gyászolja.

— Halálraítelt gyilkos. Celjéből jelentik: A celjei esküdtsek hétfőn ismét halálos ítéletet hozott. Podgorsek József huszonkilenc éves volt a vádlott, a ki 1919-ben revolverlövéllyel és késszűrással meggyilkolta Hudona Antal cipész mestert. A meggyilkoltnak két leányát felbujtással vádolták. Az esküdtsek Podgorseket találta bűnösnek, akit a bíróság kötélfaltal halálra ítél, míg a két leányt, bizonyítékok hiányában felmentették.

— A férj az udvarlót, a feleség a férjét és önmagát gyilkolta meg. Mosztárból jelentik: A hercegovinai Jaszk községben véres családi dráma játszódott le, amelynek három halottja van. Petrics Gyóka idős földmives a feleségét, akit kényszerrel adtak hozzá, hűtlenségen érte, leánykorabeli kedvesével. Revolvert rántott és lelőtte a fiatal embert, mire az asszony kiragadta férje kezéből a fegyvert, agyonlőtte a férjét, azután öngyilkosságot követett el. Mindhármukat vérbefagyva, holtan találták meg a helyszínen.

— Nagy tűz Bácskogradistyén. Noviszadról jelentik: Bácskogradistyén vasárnap kigyulladt Eremija Ilija háza és gabonarakára és földig leégett. A kár biztosítás révén megtérül. A noviszadi törvényszék egy bírósági bizottságot küldött a tűz okának megvizsgálására.

— Alekszijejevics Mita sajtópöre. Noviszadról jelentik: Alekszijejevics Mita, BBB ügyosztály főnöke egy sértő cikk miatt a napokban pert indított Szavics Mirkó, a Davidovics-párt hivatalos lapjának, a »Narod«-nak szerkesztője ellen. A noviszadi törvényszék kiadta Alekszijejevics panasziratát Szavicsnak, hogy válaszoljon rá. Ezt a választ kikézbcsítették Alekszijejevicsnek és felszólították, hogy záros időn belül adja be a vádiratát. Alekszijejevics azonban a vádiratot a törvényes határidőn belül nem nyújtotta be és ezért a törvényszék vádтанácsa elutasította ezt. Alekszijejevics felfolyamodást jelentett be az elutasítás ellen. Hétfőn tárgyalta a felfolyamodást dr. Gyurgyevics tanácsa és helyt adott a jogorvoslatnak azon a címen, mert nem kézbcsítették ki annak idején a panaszos ügyvédjének Szavics választát. A vádтанács utasította a törvényszéket, hogy kézbcsítse ki Alekszijejevics ügyvédjének Szavics választát és a vádirat beérkezése után tűzzék ki az ügy tárgyalását.

A legszebb Fráter nótákat hallhatja karácsony két napján a NÉPKÖRÖBEN az

„AKÁCSA VIRÁG”

című OPERETTEN Új díszlet. Új kosztümök

A szovjet szomszédállamai támadásától tart

A moszkvai Pravda cáfolj, hogy a németek Oroszországban hadla yagot gyártanak

Moszkvából jelentik: A Pravda legutóbbi számában erőlesen tilkozik több angol lapnak ama megállapítása ellen, hogy Németország és Oroszország között titkos katonai szerződés van érvényben és erőlesen cáfolja, hogy Németország hadianyagokat gyárt az Oroszországban.

A Pravda szerint az angol sajtó azért terjeszti csak ezeket a híreket, hogy

elterelje a figyelmet az orosz határállamok kat nai készülődéséről, amely angol segítséggel

megy végbe.

és amelynek éle tagadhatatlanul Szovjetország ellen irányul.

A lap szerint

Angliából és Olaszországból az elmúlt két hét alatt háromezer gépfegyvert, ötszáz ezer karabélyt és tizenkétféle töltényt szállítottak Romániába.

Görögország — a Pravda szerint — Angliával szemben garanciát vállalt arra, hogy a szaloniki-i kikötőben partra szállított municiót jugoszláv és román területen át Lengyelországba juttatja.

— Hatalmas mézszárokést döfött saját testébe. Noviszadról jelentik: Szrbóbranban Piszarevics Szevan 41 éves mézszáros két gyermeknek atyja, hétfőn különös módon vetett véget életének. Piszarevics az utóbbi hetekben sokszor ivott és ha ilyenkor berugott, mindig mutogatta hatalmas mézszárokését, hogy azzal fogja magát megölni. Hétfőn reggel Piszarevics részegen jött a mézszárszékebe, elkapta nagy kését és mielőtt megakadályozhatták volna, a kést markoltg a szívébe döfte. Nyomban meghalt.

— Új bíró. Noviszadról jelentik: Marinovics Jovan, a szubotocai kerületi törvényszéki jegyző, hétfőn a felebbviteli bíróság mellett működő vizsgálóbizottság előtt bírói vizsgát tett.

— A bajmoki szegényházi büntény folytatolagos főtárgyalása. Ez év november 17-ikén tárgyalta a szubotocai törvényszék Gruics Mirkó és Miskovics Márkó bajmoki rendőrök bűnügyét, akiket azzal vádolnak, hogy ez év augusztus 22-ikén agyonverték a bajmoki községi szegényház egyik lakóját, a 62 éves Szakács Jánost, egy elmebajos szegény embert, akit földi istennek neveztek Bajmokon. A főtárgyalást a bíróság elnapolta és kedden újabb tárgyalják a bűnpört. A főtárgyalást Pavlovics István törvényszéki elnök fogja vezetni.

— A jegyző mulat. A Bácsmegyei Napló december 12-iki számában cikk jelent meg Glavaski Veszelin bácskogradistai jegyzőről. Glavaski jegyző annak közlését kéri, hogy soha nem részeseskedik és nem volt semmi afférja a zsidókkal, hanem csak egy garázdálkodó embert utasított ki egy nyilvános helyiségből, ahol hölgyek is tartózkodtak. Egyidejűleg a bácskogradistai izraelita hitközség részéről is érkezett egy nyilatkozat, amely szerint Glavaski jegyző soha sem tett semmit a zsidók ellen, sőt mindig megértéssel viseltetett irántuk.

— Rendőrtiszt min. betörő. Hágából jelentik: Dordrechtben sikerült elfogni egy betörőt, aki már régóta veszélyeztette a város közbiztonságát. Kiderült, hogy a betörő rendőrtiszt, aki éjszakánként szolgálati körútján álkulcsok segítségével hatolt be a kifosztandó lakásokba.

— Orgiák egy bécsi manikürös szalónban. Bécsből jelentik: Zárt ajtók mögött tárgyalta az országos törvényszék büntetőtanácsa Pimpl Mária manikürös szalónjának bűnpörtét. Három vádlott ül a bíróság előtt, a manikürös szalón tulajdonosnője, a negyven éves Pimpl Mária és két alkalmazottnője, egy tizenkilenc éves és egy huszonhárom éves manikürös kisasszony. A detektívek rájöttek, hogy a manikürös szalónban urak és hölgyek magas belépődíj ellenében orgiákat nézhetnek végig. Az ítélethirdetés is zárt tárgyaláson történt. Pimpl Máriát a törvényszék hat havi börtönrre, a két manikürös kisasszonyt két-két havi fogházra ítélte.

— A tartalékos tisztek bálja Novakanizsán. Novakanizsáról jelentik: A novakanizsai tartalékos tisztek a királyi születésnapján nagyszerű bálát rendeztek, amelyen résztvett Novakanizsa intelligenciája. A bál a reggeli órákig tartott.

— Magánlakásértési, becsületsértési és rágalmozási pör a noviszadi radikálisok háborúja miatt. Noviszadról jelentik: A noviszadi radikális-pártban kitört ellenitékek büntetőjogi következményei is vannak. Mint ismeretes, a pártellenzék december 12-én Pasics temetése napján értekezletet tartott, amelyen bizalmatlanságot szavaztak a pártvezetőségnek és elhatározták, hogy az elnökséget lemondatják és követelni fogják tőlük a párt pecsétjeinek, irattárának és könyveinek kiadását. A határozat értelmében a csoport öt tagja vasárnap késő este felkereste Ilics Bránkó pártelnök lakását és az ablakon bekopogva követelték az iratok kiszolgáltatását. Mint hogy Ilics nem volt odahaza, felesége férj távollétére hivatkozva megtagadta az iratok átadását, a pártelnök pedig magánlakásértés miatt büntető feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen. Ilics feljelentésében kéri, hogy tanuként hallgassák ki Mirkovics Glisát, dr. Cseremov Györgyöt és Prodánovics Sztojánt, akik mint értelmi szerzők és felbujtók kétségtelen tudni fogják, hogy a magánlakásértést kik követték el. A feljelentésben foglaltak miatt Mirkovics Glisa a radikális-pártellenzék disszidens listájának vezetője feljelentést tett dr. Ilics Bránkó ellen becsületsértés és rágalmozásért.

— Elített gabonátolvaj. Becskerekéről jelentik: A becskereki törvényszéken hétfőn tárgyalta Horvát István becskereki napszámos bűnügyét. Horvát betört Bizony Sándor novibecseji gazdálkodóhoz, akitől nagyobb mennyiségű gabonát lopott el. A bíróság Horvátot héthónapi fogházra ítélte.

— Megdrágul a bécsi kávéház. Bécsből jelentik: A kávéházi alkalmazottak újabb bércövetelésekkel állottak elő és sztrájkkal fenyegetőztek, úgyhogy a tulajdonosok kénytelenek voltak a fizetéseket emelni. Nem egységes a javítás. Azok, akik nem kapnak borralót, tehát a szakácsok, kávéfőzők és takarítónők 25 százalékos bércjavításban egyeztek meg a munkaadókkal, a pincérek 15 és a barokban az itálkeverők 10 százalékos fizetésemelést kaptak, a többkiadást a kávéháztulajdonosok természetesen áthárítják a közönségre. A mostani árdragítással a bécsi kávéházi árak messze meghaladják a békebeli nivót, hiszen egy jobb kávéházban ma 85 garasba kerül egy csésze kávé, az árdragítás után kerek egy sillinget fognak érte számítani, holott a békeben még a legelőkelőbb kávéház is 50 fillérrel számította a csésze kávé, ami valorizálva mai pénzben 72 garas volna.

— Akire a rendőr haragszik. Mutibárics Gyura bebecsi rendőrőrmester régóta haragosa volt Sztakics Lázár bebecsi asztalosnak és amikor egy éjjel meglátta Sztakicsot a kocsmában, oda ment hozzá és minden ok nélkül távozásra szólította fel, sőt meg is ragadta az asztalost és a vendéglőből kituszkolta. Sztakics nem akart engedelmességni az ok nélkül kiutasításnak és ellökte magától a kötekedő rendőrt. Mutibárics erre annyira dühbejött, hogy kardot rántott és teljes erővel végigvágott Sztakicson, aki ekkor kést rántott és a kést Mutibárics estébe döfte. A rendőrőrmester erre a kíséretében levő

Petrov Vljakó rendőrnek parancsot adott, hogy rántsa ki a kardját és szurja le Sztakicsot. A rendőr teljesítette a parancsot és kardjával átdöfte Sztakics karját. Sztakics több hónapig sínylette meg Mutibárics haragját. A noviszadi törvényszék egy évi fogházra ítélte Mutibárics Gyura csendőrőrmestert, ellenben Petrovot és Sztakicsot felmentette az ellenük emelt vád alól, a noviszadi felebbviteli bíróság helyben hagyta az ítéletet és a noviszadi semmitőszék hétfőn elvetette a vádlott semmitőszék panaszát.

— A pápa a francia- és olaszországi katolikusok helyzetéről. Rómából jelentik: A titkos konzisztórium hétfői ülésén XI. Pius pápa hosszabb beszédben foglalkozott a franciaországi és olaszországi katolikusok helyzetével. A szentatya utalt régebbi nyilatkozatára és az Action Francaise politikai ténykedésével kapcsolatban megállapította, hogy a franciaországi katolikusoknak semmiféle olyan egyesületben nem szabad szerepet vállalniuk, amely a politikát a vallás fölé helyezik. A francia katolikusok nem támogathatnak, sőt nem is vásárolhatnak olyan lapokat, amelyeknek munkatársai a katolikus erkölcsöknek és dogmáknak meg nem felelő alapon állnak. Az olasz katolikusok helyzetével kapcsolatban a pápa megelégedésének adott kifejezést, hogy a bolognai merénylet által előidéztet katolikusellenes hangulat mindenütt lecsillapodott.

Urológiai-, vese-, hólyag- és végbél-betegknél a természetes »Ferenc József« keserűviz gyorsan csökkenti a székelési zavarokat. Kórházi bizonyítványok elismerik, hogy a Ferenc József viz biztos és kellemes hatása következtében állandó használatra rendkívül alkalmas. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Vernački István ügyvéd-irodáját megnyitotta Szubotica Senoe (Bem)-ucca 8.

A newyorki zsidószínház Szubotican. December 20—22-ig mutatják be a Narodni-moziban a Jiskor című hatfelvonásos zsidó tárgyú monumentális film-tragédiát, melynek főszerepét Beregi Oszkár, Dagni Servais és a newyorki zsidószínház színészei játsszák. Ne mulassza el megnézni az idei szezon első hatalmas Beregi-attrakcióját.

Karácsonyi ünnepekre és újévre

„AUDION” rádióval leple meg feleségét, családját.

DUS VÁLASZTÉK, MÉRSÉKELT ÁRAK VATEA csövek ve erk. p. v. selete

„AUDION”, DEUTSCH G. Novi Sad, Jermenska ulica 3.

11440

Orvosi hír. Dr. Med. Lukics Miroslav fogspecialista fogászati rendelőjét saját házába, Kralja Petra ulica 26. (volt Bajai-ut) alá helyezte.

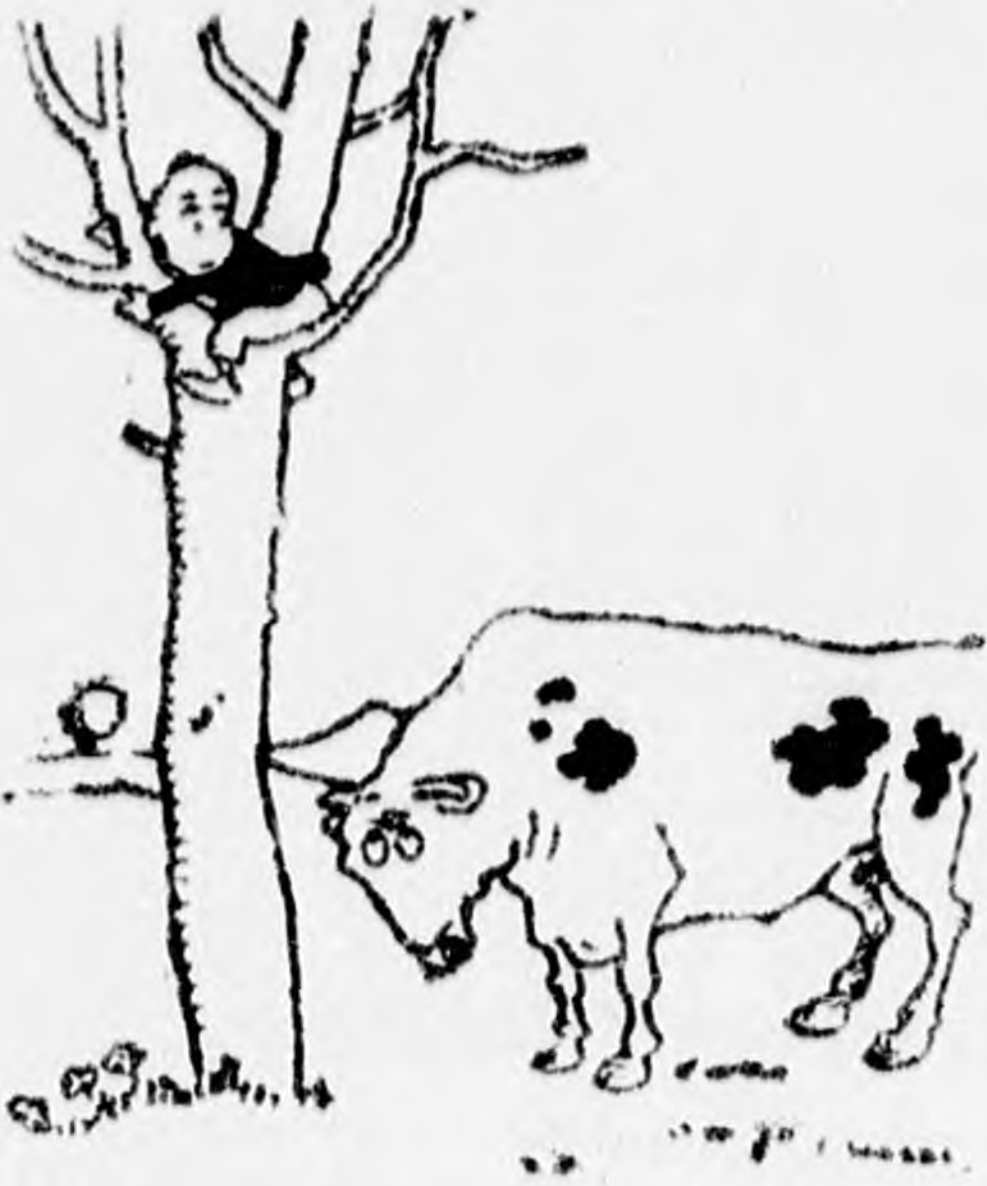
Dávid ékszerész (a Bárány-szálloda mellett) a karácsonyi ünnepek alkalmából kiadja mélyen leszállított áron órákat, ezüst és kincsezt tárgyakat.

Kraljevbregei pezsgő a vezető márka!

LONDEL
KÉPKERETEK
legzebb kivitel en
BRAČA KUNETZ
gyári üzemében készülne

— Elkészült a francia-magyar kereskedelmi szerződés. Párisból jelentik: A magyar-francia kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalások hétfő délben befejeződtek. Francia részről Briand külügyminiszter és Bokanovszky kereskedelmi miniszter, magyar részről báró Korányi Frigyes párisi magyar követ és Nickl Alfréd követségi tanácsos aláírták a megállapodást, amely az 1925 októberében megkötött francia-magyar kereskedelmi szerződés kiegészítése. Az új szerződés a magyar parlament ratifikálása után lép életbe.

KINTORNA

— Ez mégis ak borzasztó! Mégsem ülhetek itt egész nap, különösen ma, amikor otthon gesztenye-pír van ebéd után!

Rumpelmayer hazajön Bécsből, ahol tudvaleg szigorúan tilos az uccán bármit is eldobni és elmeséli élményeit barátainak a kávéházban.

— Képzéljétek csak, eldobok a Ringen egy szivarvéget, mire egy ur felemeli, visszaadja nekem és azt mondja:

— Pardon mein Herr, Sie haben etwas verloren!

Néhány lépéssel odább megint eldobom, mire egy hölgy felemeli, megint csak visszaadja és ezt mondja:

— Pardon, mein Herr, Sie haben etwas verloren!

— Na és — türelmetlenkednek a barátai — mit csináltál mégis azzal a szivarvéggel?

— Mit csináltam? Elmentem Köpönyébe és ott eldobtam.

— Maga azt mondta, hogy a kutyája nem bánt senkit, mégis összetépte a nadrágomat.

— A nadrágját? Hát az is valaki?

SPORT

A JNS. delegátusai
Budapesten

A JNS elnöke, De Marchi és főtitkára, Riboli hétfőn Budapestre utaztak, ahol tárgyalásokat folytatnak az MLSZ vezetőségével.

A tárgyalások hír szerint elsősorban a jugoszláv-román-magyar brókartel megteremtésére irányulnak, szóba kerül azonban a jugoszláv-magyar sportbéké kérdése is, mely, mint ismeretes, a magyar csapatok vajdasági vendégszereplésének bizonytalansága miatt, még mindig nincs véglegesen rendezve.

A jugoszláv sportkörök nagy érdeklődéssel várják a jugoszláv futballvezérek budapesti tárgyalásainak eredményét.

Szarcevic a HASK-ban. Zagrebből jelentik: Szarcevic, a szuboticei Bácska játékos, aki a zagrebi egyetem diákja, belépett a HASK-ba, ahol barátságos mérkőzéseken játszik. A bajnoki mérkőzésekre Szarcevic továbbra is a Bácska rendelkezésére áll.

Botrány az olasz-magyar boxmérkőzésen. Budapestről jelentik: Az olasz-magyar boxmérkőzésen súlyos incidens

támadt. Az olaszok legjobb boxolóját, Lanzit a bírák igazságtalanul lepontozták, mire az olaszok levonultak és a verseny abbamaradt.

A budapesti Vasasok Ifjúsági birkozóversenye. Budapestről jelentik: A Vasasok vasárnapi birkozóversenyének részletes eredményei: Pehelysúly: 1. Reutsán Pál (UTE), 2. Széll Rezső (Vasas), 3. Büchler Ármin (MTE), 4. Liska Elemér (Vasas). Könnyűsúly: 1. Klein Pál (MTE), 2. Fehér Lajos (Szeged), 3. Gaicz Ferenc (ÉME), 4. Fehér Mihály (MÁV). Közép A-súly: 1. Bede Lajos (Testvériség), 2. Schatz György (MÁV), 3. Beke Imre (UTE), 4. Hadraha István (Szeged). Közép B-súly: 1. Sturm Imre (MTK), 2. Bienstock Imre (MTE), 3. Szeffert Alfréd (Vasas), 4. Barbarits Béla (MTK). Nehézsúly: 1. Ecker József (MTK), 2. Héger János (MTK), 3. Vári Sándor (MAC).

BÉCS:

Hakoah—Brigittenau 1:1 (1:1).

Floridsdorf—Wacker 2:1 (1:0).

TURIN:

Torino—Livorno 3:0.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti!)

Kedd, december 21

Bécs (517.2): 11: Koncert. 16.15: Operett-részletek. 20.05: »A szent éjszaka« karácsonyi legenda. 20.15: Kamarazene.

Zagreb (275.2): 20.15: Eszperantó-kurzus. 20.30: Kamarazene.

Milanó (315.8): 16.30: Kamarazene. 20.45: Operarészletek. 22.45: Jazzband.

Külföld

„Kremenetzky“ lámpát
10 dinár betudásával becsereél
Konrath D. D. Subotica

Prága (348.9): 12.15: Déli koncert. 16.30: Hangverseny. 20.02: Zenekari hangverseny. 21: Szórakoztató zene.

Lipese (357.1): 16.30: Koncert. 20.15: Hangverseny. 22.30: Táncezene.

London (361.4): Táncezene 16: Kamarazene. 17.15: Zenekari hangverseny. 19: Táncezene. 23.15: Varieté. 24: Táncezene.

Berlin (483.9): 16.30: Zenekari hangverseny. 20.30: Előadás.

Budapest (555.6): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 17.02: A m. kir. Operaház zenekarának hangversenye. 20.30: Vidám-est.

Sze da, december 22

Bécs (517.2): 16.15: Koncert. 19.30: Operaelőadás, utána könnyű esti zene.

Zagreb (275.2): 16.30: Koncert. 20.30: Szórakoztató zene.

Prága (348.9): 12.15: Déli zene. 16.30: Koncert. 20.02: Részletek orosz operákból.

Lipese (357.1): 20.15: Régi karácsonyi énekek. 22.15: Táncezene.

London (361.4): 14: Zenekari hangverseny. 22: Bach-est. 22.45: Dalest.

Róma (422.6): 21: Az »U. R. J.« hangversenye.

Budapest (555.6): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 17.02: Előadás. 19: Operaelőadás, utána táncezene.

KÖZGAZDASÁG

Nem kell a csehszlovák konzulátussal

láttamoztatni a származási bizonyítványokat

Novisadról jelentik: A vajdasági gazdasági körök akciót indítottak a Csehszlovákiába iránuló gabona exportot megnehezítő származási bizonylatkényszer megszüntetésére. Dr. Koszics Mirkó noviszadi kamarai főtitkár néhány nappal ezelőtt közbenjárt a beogradai Csehszlovák követségen és megtorló intézkedéseket helyezett kilátásba, ha a csehszlovák kormány azonnal nem vonja vissza ezt a rendeletet. A kereskedelmi minisztérium hétfőn értesítést kapott a csehszlovák kormánytól, amelyben részben helyt adnak dr. Koszics intervenciójának. Az értesítés szerint ezután származási bizonyítványokat nem kell láttamoztatni a csehszlovák követséggel, hanem elég az illetékes kamarák igazolása. Ez a rendelet már érvénybe lépett. A gazdasági körök nem elégednek meg ezzel a részleges engedménnyel és a származási bizonyítványkényszer teljes megszüntetését követelik.

Az angol bányatulajdonosok nem kötnek paktumot a németekkel. Londonból jelentik: Német szakkörökben általában az volt a vélemény, hogy a sztrájk az angol szénbányatulajdonosokat befolyásolta és ezeknek a sztrájk megszűnése esetén sem kedvük, sem pénzük nem lesz, hogy a németekkel a világpiacon felvegyék a harcot, hanem majd meg egyeznek és az acéltröszt mintájára megcsinálják az angolokkal a »Kohlenpakt«-ot. Ebben a feltevésekben azonban csalódtak a német bányavállalatok, mert az angoloknak eszük ágában sincs a németekkel bárminő megállapodásba belemenni. A »Daily Telegraph« szerint az angol bányatulajdonosok hallani sem akarnak ilyen tervekről, amelyekből csak a németek húznának hasznot.

A csehszlovákiai német ipari szövetség a vízumkényszer megszüntetését kívánja. Prágából jelentik: A csehszlovákiai német ipari szövetség teplitzi főcsoportja memorandumot nyújtott át a külügyi és kereskedelemügyi miniszternek, amelyben a vízumkényszer haladéktalan megszüntetését indítványozza. A memorandum hangsúlyozza, hogy a belföldi munkapiac védelmét a vízumkényszer megszüntetése esetén azáltal lehetne biztosítani, hogy törvénnyel kötelezzék a munkaadókat arra, hogy külföldiek alkalmaztatásáról minden egyes esetben haladéktalanul jelentést tegyenek az illetékes rendőrhatalóságnak. A külföldi állampolgárok alkalmaztatása ügyében azután a rendőrhatalóságok előterjesztése alapján külön erre a célra felállítandó szervek döntenének.

A magyar malomipar az üzembeszűntetés tervével foglalkozik. Budapestről jelentik: A magyar malomipar az utóbbi fél évben erősen pang, mert a lisztexport a kedvezőtlen konjunktúra miatt a minimálisra csökkent. Csehszlovákiába magas védővámok, Ausztriába pedig az amerikai liszt versenye miatt nem lehet lisztet exportálni. A budapesti és vidéki malmok ezért már hosszabb ideje csak fél munkaerővel tartják fenn üzemeiket s így is 250.000 métermáza el-

adatlan fehér liszt fekszik raktáraikban. A liszt piac e lehetetlen helyzete következtében a malomigazgatók bizalmas tanácskozásra ültek össze, amelynek tárgya az üzemek végleges beszűntetése. A malomigazgatók közt az az álláspont alakult ki, hogy valamennyi exportra dolgozó malomban be kell szüntetni az üzemet ugy Budapestben, mint vidéken. Ha ez a terv valóra válik, egy a munkanélküliek száma újból lényegesen emelkedik.

TŐZSDE

Zürich, dec. 20. Zárlat: Beograd 9.125, Páris 20.725, London 25.0925, Newyork 517 egynyelcad, Brüsszel 72, Milanó 23.20, Amszterdam 206.90, Berlin 123.5, Bécs 73, Szófia 3.75, Prága 15.325, Varsó 57.5, Budapest 72.60, Bukarest 2.65.

Beograd, dec. 20. Zárlat: Páris 226, London 275.25, Newyork 56.67, Zürich 10.96, Milanó 253.50, Amszterdam 22.74, Berlin 19.49, Bécs 7.99, Prága 168.10, Budapest 7.97, Bukarest 29.25.

Zagreb, dec. 20. Zárlat: Páris 226.50—228.50, London 274.85—275.65, Newyork 56.56—56.76, Berlin 13.48—13.51, Bécs 798.50—801.50, Prága 167.80—168.60, Budapest 792.87—795.87.

Noviszadi tőzsde, december 20. Buza 2 vagon bácskai 75 kilós 2%-os 287.5 dinár. Tengeri 5 vagon bácskai januári szállításra Noviszad paritás, reláció Zagreb 140 dinár. 6 vagon bácskai április—májusra noviszadi paritás, reláció Zagreb 156 dinár, 16 vagon bácskai április—júniusra 157 dinár, 5 vagon bácskai április—májusra 160 dinár, 10 vagon szerémi április—májusra India paritás, 157.5 dinár. Liszt 6-os bácskai 280 dinár. Irányzat: változatlan. Forgalom: 45 vagon.

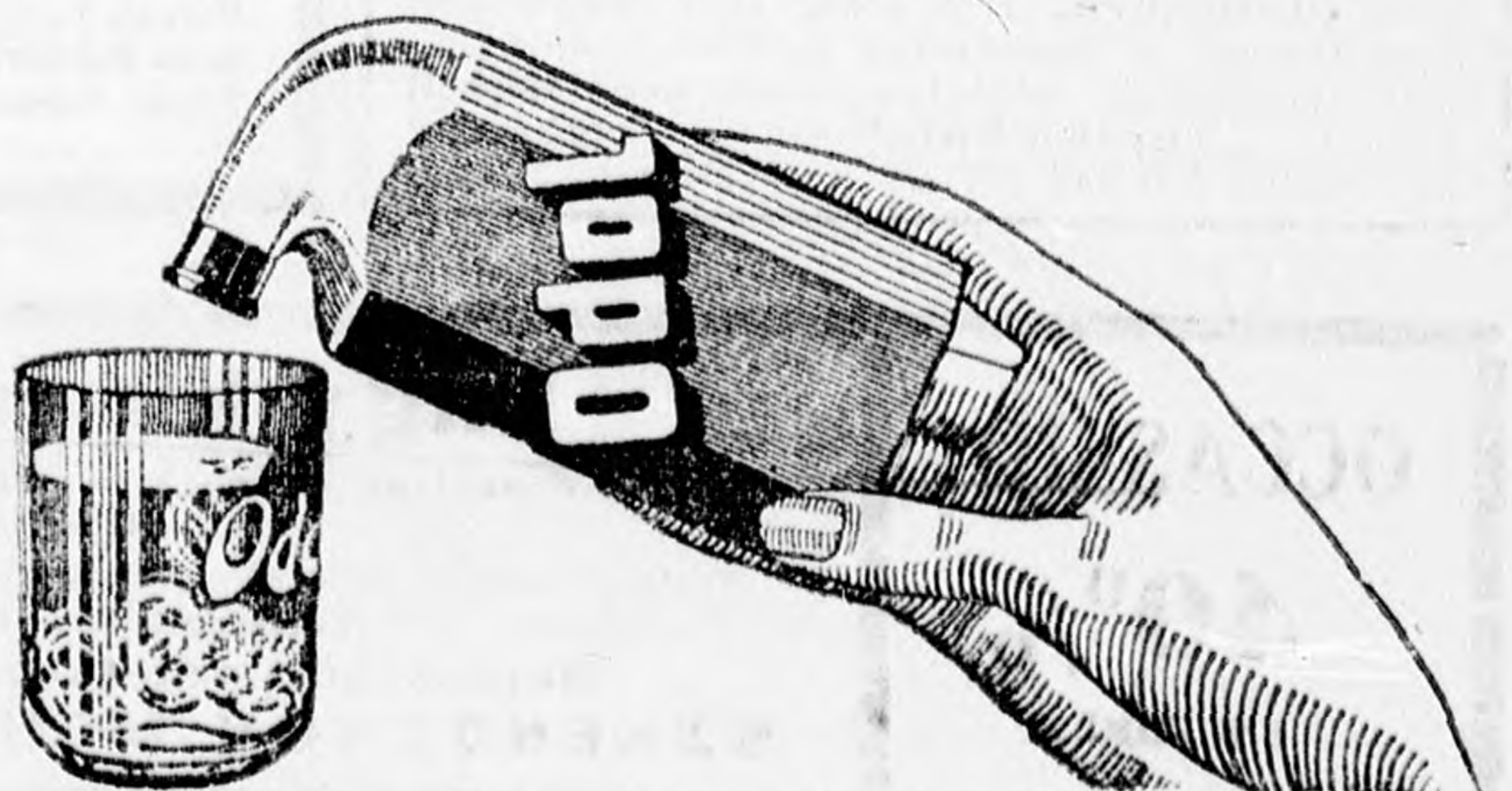
Budapesti gabonátőzsde, dec. 20. A gabonátőzsdén az irányzat tartott; a készáru piacon csak a tengeri drágult, a határidő piacon a buza és a rozs ára emelkedett jelentéktelenül. Árak ezer koronákban a határidő piacon: Buza márciusra 419—421, zárlat 418—419, májusra 419.5—420.5, zárlat 419—420, rozs márciusra 333.5—335, zárlat 333—334. A készáru piacon: Buza 380—412.5, rozs 307.5—310, árpa 235—255, sörárpa 300—350, köles 190—200, tengeri 200—205, zab 225—235, repce 565—570, korpa 165—170.

Budapesti értéktőzsde, dec. 20. Magyar Hitel 339, Osztrák Hitel 136, Kereskedelmi Bank 1270, Magyar Cukor 2330, Georgia 286, Rimamurányi 1955, Salgó 580, Kőszén 4770, Bródi Vagon 72, Becsini Cement 1850, Nasic 1705, Ganz-Danubius 2450, Ganz Villamos 1345, Athenaeum 219, Nova 420, Levante 204. Irányzat: tartott.

Csikágói gabonátőzsde, dec. 20. Buza decemberre 139, buza májusra 139.75, buza júliusra 132.625. Tengeri decemberre 73.75, tengeri májusra 81.75, tengeri júliusra 84.75. Zab decemberre 46.625, zab májusra 50.75, zab júliusra 49. Rozs decemberre 90.125, rozs májusra 97.75, rozs júliusra 96.25.

Newyorki gabonátőzsde, dec. 20. Buza őszi vörös 152, buza őszi kemény 158. Tengeri 87.875 Liszt 700—725. Irányzat: tartott.

Az ODOL a tudomány uttörője!
Az ODOL a kultúra vivmánya!
A tudomány mai állása szerint
bebizonyítható, hogy az ODOL
a legjobb száj- és fogápoló szer

TÖLGY-KOMLÓOSZLOPOK

legolcsóbban minden hosszúságban és vastagságban kaphatók.

Erdőipari Társaságnál, Stari-Futog

Gondoskodják gyermekeiről karácsonyra!

Fekete gyermek magas cipők:

3-5 éves gyermekeknek 69 — din.
6-10 " " " 109 — " "
10-14 " " " 119 — " "

Barna magas gyermekcipők:

3-5 éves gyermekeknek 89 — din.
elsőrendű box-bőrből

Sugár Béla cipőház

Subotica, Aleksandrova ulica 11. szám

Vidéki megrendelések postán utánvét mellett pontosan esaközöltetnek.

11661

Kellemes, üdvös meglepetés, hasznos karácsonyi ajándék: a legjobb, államilag garantált, beföldi kamatozó értékpapiroknak a legelőnyösebb havi részletfizetések melletti beszerzése. Huzások csaknem havonta

10 millió dináros fénymémók

Legsikeresebb beszerzési formája

„GLOBUS“ Subotica

Karadžičeva ul. 6

Huzások már: **január 2, 15, február 15,** és a további hasonló terminusokban.

11666

„SRPSKI KRALJ“

(BÁRÁNY SZÁLLODA)

étterem és kávéház

Uj rendszerü reggeli!

csésze kávé vajjal v. mézzel 2 kifivel Din. 6.—
csésze tea vajjal " " " " " Din. 7.—

Uj rendszerü menük

KIS MENÜ:

Leves, főzelék feltéttel, tészta Din. 12.—

NAGY MENÜ:

Leves, előétel, sült körettel, tészt Din. 18.—

Menü abonoma 1 óra 600.— D.

Bálák és bankettek részére külön termek
PÁTKAI SÁNDOR művész zenekara

11667

KEPVISELOK KESESTETNEK

Novisadon, Suboticán és Osijeken, pörkölt török-kávé eladására. Azon urak, akik helyiséggel rendelkeznek és készpénzben 3-5000 dináros kauciót nyújthatnak, előnyben részesülnek. Írásbeli ajánlat **„Turkka kafa“** jelű alá **Schmolka** hirdetőjébe Novisad Jevrejska 7. küldendők. 11752

Soffőr Gépész Fűtő tanfolyam és vizsga

Folytatólagos szerb, német, magyar előadás. Beállítás bármikor lehetséges. Eredményért garáncálunk. Automobil és motor technológia. Ingédegyezve a kereskedelmi és ipari miniszteriumtól. Novisad Kralja Aleksandra ulica 7. szám alatt az udvarban. 11026

Lignose

a világhírű, eredeti gyári töltésű vadásztöltény, automatikus pisztoly.

Vezérképviselet és gyári lerakat:

PIRA D.D.

Zagreb

Račkoga ul. 7/d 9766

Nem vehet családjának jobb ajándékot mint egy

„PROFOS“ villamos porszívó gépet

„ENERGIA“ Kapható: műszaki és elektrotechnikai vállalatnál, Subotica: Kr. Petra park 6. Nagy raktár csillárokból, villamos főzőedényekben, vasalókban stb. Telefon 45.

A közelgő ünnepekre ajánljuk az általánosan kedvelt

Speciális Porter-Sört

Kiváló élvezeti- és gyógyital!

Erősit és üdit!

Szállítás hordókban és palackokban.

Megrendelhető:

Polgári Sörfőzde R. T.
Petrovaradin. Telefon 3.

Novisadi raktár: Dositejeva ul. 15.
Telefon 70.

11750

I.-a asztali almát

nagyon tartós fajokat szállítok 40 kg.-tól kezdve utánvétellel, ingyen csomagolás

kg.-ént 5.50

Anton Fazarine, CELJE (Slovenija).

KÉPKERET KÜLÖNLEGESSÉGEK
PESTMÉNYEK GOBELINEK SZAKSZERŰ KERETEZÉSE
F. BACHINGER
SUBOTICA.
ÜZLET: KRALJA ALEKSANDRA ULICA 13.
ÜZEM: BENEŠUDAREVČEVA ULICA 34.

KALAP SELYMEK

a legujabb párisi és bécsi kalapkellék különlegességek óriási választékban megérkeztek

MÁVRO BÁNYAI SUBOTICA, városház épület.

Kraljevbregei Pezsgőgyár és Pincészet

a közeledő ünnepekre

ajándék adáit újból forgalomba hozza.

Mindenki lássa el magát ezen válogatott elsőrendű italokkal

1 láda tartalma: 2 üveg vörös pezsgő,
2 " fehér "
5 " rizling és
1 " cognac.

Ára csak 450 Din.

Suboticán városi fogyasztási adóval együtt 530 Dinár.

Megrendelhető:

Suboticán: Parkas J., Schick Márton, Sugár Manó, St.-Kanjizán: Fehér Ferenc banküzlet. Novisadon: „Alimentaria“ Petra Zrinjs og 59. Pančevón: Ivan Petrović, Ernő Cirják, Veliki-Bečkerek: J. Perkovac, Koviában: Franz Schneider. Mitrovica: Jakob Kovač—Hotel Kovács. Osijek: Viktor Barić csemegekereskedés. Senta: Ormozs-drogéria.

Használt, jókarban levő

hintó

ELADÓ

Cím a kiadóban.

1173

Riskereskedőkhöz!

Utazót nem tarok, kérem üzletemben felkeresni szíveskedjenek a karácsonyi bevásárlás végett.

Cukrot gyári áron adok. Az összes karácsonyi cikkeknek nagy engedmény.

Róza Schäffer
fűszerkereskedő
a főpót va szemben

OLCSÓ TŰZIFA

1 mázsa bükkhasábfá 33 D.

1 mm. fűrészt bükkfa 35 D.

1 mm. aprított fa 37 D.

Kapható:

Herzog László

fatelepn. Telefon 197.

OCCASSIO!

40%

ENGEDMÉNY

Nagy kiárusítás karácsonyra!

Rendkívül jól felszerelt perzsa szőnyeg raktáramat 1927 január hó 15-ig 40% árengedménnyel kiárusítom.

Raktáron vannak valódi importált perzsa szőnyegek, minden méretben, minőségben és pazar színekben, kérem a n. é. közönséget, hogy ezen ritkán kínálkozó alkalmat saját érdekében használja ki.

Megtekintés vételkötelezettség nélkül!

Szíves pártfogást kér

SZKENDEROV MEHMED, ALEKSANDROVA ULICA 13. SZÁM.

RENDKIVÜLI ALKALOM!

40%

ENGEDMÉNY

KORZO MOZI

December 22-26. (szerda-vasárnap) Karácsonyi attrakció! Uffim! ... Gróf Monte Cristo ... Iria A. Dumas. Világattrakció 19 felvonásban. ...

LIFKA MOZI

December 21-26. Egész héten A Vajdaságban először. Nikola Pašić volt miniszterelnök impozáns ... Do! X! A! ostoros férfi ...

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címező kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. ...

Legolcsóbban vasárnapok székelyi- és gyermekruhákat Földes Samu úlcán berendezett ruházatházában. Gyümölcs-nagy Rudics utca. ...

1 ur. Konkordia temetkezési egyesületi könyv, amelyben 125 fizetett tag van, eladó. ...

A legkedvesebb karácsonyi ajándék MONTALION kézimunka és fehérneműüzletben kapható. ...

Nyersolajtartály, kocsira szerelve, teljesen jókarban putányosan eladó. ...

Széklet, 40-50 darabot, hallított tából keresek megvételre. ...

Női kalapok 94 dinárért minden szimben és formában Alakításokat olcsón vállalom. ...

Két különbejáratu butorozott szoba férfinek azonnalra kiadó. ...

Gépészek figyelmébe! Speciális felsőrész készítés mindenféle gézen szerint legolcsóbban szlegmodernebb kivitelben. ...

Róka István 7344. Felső-rész-készítő, Subotica, Zimovica 16. Gazu Var an.

Zongora, Egy Hamburger, jókarban levő zongora eladó Sentán, Zlatna Greda ulica 13. ...

Álló stabil gőzgép 6 HP szavatolt jó állapotban kazán nélkül, Christiansen H. Meyer Harburg ad/Elbe 1914 gyártmányu, ...

Hahtszin sűrített kapható Nemévi I Drug cégnél Suboticán 11743

Tólorvalmu szélmalom Mosorinban, Titel mellett, eladó Zórád Iles Mosorin. ...

Van szerencsénk usztli ügyfeink szives tudomására hozni, hogy irodahelyiségeinket folyó év december hó 16-án

Kralja Petra Park 11. szám alá helyeztük át.

INTERCONTINENT LE CARO I JELINEK Ju oslovensko Transporto 1 ...

haris yakirálnál

a karácsonyi vásár alatt, már az ismert olcsó áraknál is sokkal olcsóbban vásárolhat.

Engler Albert Subotica, Strosmajerova ulica

KARÁCSONYR SIKKES OLCSÓ KALAPOK POGÁNY női kalapszalomban kaphatók. (Ly bíbratics-ház, Hitelbankkal szemben) - Szépen alakítók.

KOLONFÉLE

Pompadour-kenőcs szedlöt, pattanást máifoltot 2 hét alatt elmulaszt. Korpa és hajhullás ellen legbiztosabb a teljesen szagtalan Pompadour haikenőcs. ...

Kérszobás üres lakást keresek azonnalra mellék-helyiségekkel. ...

egjobb és legolcsóbb örökméz

Állapotok: Vanília, Csokoládé, Citrom, ...

„PELIVANA“ BEOGRAD 11678

a Kolaric és a Narodno Pozo istic szözt Tőök n z na gyobb vétel- 6-20 - dnr kin

Elevánsan butorozott nagy uccai szoba egy, esetleg kétágyas beltéren, azonnal kiadó. ...

Butorozott szoba egy ágyval, minden kényveltemmel, külön bejáratall, kiadó. ...

Karácsonyra friss banán

Amerikai cukrozott gyümölcsök, csokoládé, kávé, fűszer és csemege árak, külföldi ...

Szafagiüreszen és frézerezen dolgozó cémmunkások azonnal felvétetnek. ...

Két butorozott szoba, irodahelyiségnek vagy orvosi rendelőnek alkalmas, azonnal kiadó Novisad. ...

Butorozott szoba kiadó Cim a kiadóban 11697

Mme Mladenović PARISI MODELTERVEZŐ Suboticán fogad d. u. 3-5-ig és elvállalja báli és uccai ruhák, angol kosztümök és köpenyek készítését

Annó Novisa

December 20. és 21. SASCHA-FILM! A 13. sz. birkossi Filmregény 6 felvonásban Rendelt: KERTÉSZ MIHÁLY A főszerkesztő: LILLY DAMITA

Raktárhelyiség kiadó. Dr. Reisz, Vilsonova 54. 11680 Jüvedelmész vállalat eladó. ...

16 hold szántóföld Magyarországon elcserelehető szubotica ingatlant. ...

Tapsz al gazda, aki hosszabb ideig Amerikában élt, keres azonnalra középnagy birtoberletet. ...

Anuskám el ne feleits vasorát hozni Veber hentes-től, Strosmajerova ul. 16. Husdiac. 11650

Butorozott szobát ur házaspar részére, beltéren, azonnalra keresek. Cim a kiadóban. 11755

Különbejáratu butorozott szoba, esetleg két szoba kiadó. Maisai ut 25. 11763 Ügyvédieft, magyar, perfek szerb-német ügyvédi irodába állást keres. ...

Butorozott szoba azonnalra vagy január 1-re kiadó. Cim a kiadóban. 11662 Eladó Hanák Fábán szentkuti csárdája teljes berendezéssel. 11766

BARKINEK (fizionómiai anaízist) jellemrajzot adok, ha beküldi a hti fényképet az eredeti hajszin megjelöléssel, 50 dinár levelezési költség ellenében. ...

Péic Aventura Subotica Paje Ku undž é u'ica 5. Műfoakat, foglombákat részlelfizetésre készíték; vidéknek is. Rendelőmben nő alkalmazottat felfogadok. Dr. Blum, Subotica gimnáziummal szemben. 11663

LEVELEZÉS

Levelezne urileány szellemes, intelligens fiukkal Leveleket Sorokból olvasok jeligére a kiadóba. 11654

HÁZASSÁG

Nemzetközi házasságközvetítő iroda »Amor« Telesvár Városház-u. 16. Jézielzéstelen levelezés, Diszkreáció biztosítva. 11503

FOGLALKOZÁS

Állást keres német-magyar kezdő gvorsíró. Vidékre is elmegv. Aiánlatok »Kezdő« jeligével a noviszadi kiadóba kéretnek. 11111

Bizalmi állásra keresek férfit vagy nőt 8000 dinár kaucióval, 600 dinár fix, vacsora és reggeli. Havi lövedelem 2500-3000 dinár. Belépés azonnal. ...

Fiatall hiatalnok, szerb-német, magyar nyelvvel bírlo, állást keres. Cim: Wolf trafik, Vel.-Kikinda. 11587

Fräulein perfekt deutsch-serbisch zu 2 Kinder zum sofortigen Eintritt resucht Otto Dohány Holzhandlung, Geflügelmarkt. 11632

Ügyvédieft, magyar, perfekt szerb-német ügyvédi irodába állást keres. Cim: Pallas Reklam, Subotica. 11670

Sombori tudó csak or jó, Kia az Cirilovtól való. M. CIRILOV SOBOR 11676

Házmasternek, portásnak vagy bankszolgának aiánlkozik gyermektelen házaspár. Cim a kiadóban. 11597

Lang agentura Subotica Pašiceva 3. foglalkozik: Üzletek, lakások kiadásával és elcserelelével, ingóságok, ingatlanok eladásával, szállodai, kávéházi, irodai erök elhelyezésével. ...

Borbélysegéd felvétetik. Blaško Ivic, II. kr., Oslobođenja ul. 70. 11753

Sofför állást keres azonnali belépésre. - Beszél horvátul és magyarul. - Cim: Venczli Sándor, Zmaievac (Barania). 11754

Hivatalnok, szerb, német, magyar nyelvben jártas, alkalmazást keres »Törékvő« jeligére. 11768

27 éves megbízható keresztény fiatalember, önzetönek elmenne, február szél német, szerb nyelvet, kisebb üzletben üzletvezetőnek elmenne február elsiein beléphet. Cim a kiadóban. 11764

VÉTEL-ELADÁS

Ui zongorák raktára Somborban, Bécsi és berlini gyártmányu zongorák állandó nagy választékban vannak. ...

Ui virágüzlet! Kain Lajosné működtetésze. Menüaszonyi csokrok díő műtuszából, mindennemű alkalmi csokrok és koszorúk élővirágból. ...

Ford-autó, teljesen jókarban, új gumikkal felszerelve, rendkívül olcsón eladó. Cim a kiadóban 11179

Balog Lina cégnél Subotica, a karácsonyi vásár alatt nemes márkás műtárgyakat kivételes olcsó árban vehet. 11343

Eladó a város közvetlen közelében 15 üres és egy beépített háztelek; 1 vagy 2 családnak megfelelő lakház a II. körben, azonnali beköltözésre. ...

Prémbundák, prém divatkabátok, prémes nőfelöltök, prémes fiukabátok, férfi és fiú tönvök minden elfogadható áron kiárusítottak Eisler Izsónál. ...

Megvételre keresek kisebb szőlő vagy szántóbirtokot urilakkal. Bömches ügynöksége, Bácska-Topola. 11364

Vizes uborka és savanyított párika kapható a Kemény-léce ecetgyárban I. Voinovicéva ul. 5. 11598

Komlóskert, harmadéves, dusantermő, ezészséges, 5 perenyire a villamos megállótól, egy és negyedlanc eladó. Cim a kiadóhivatalban. 11611

Holfer-Schranz működőáruló, 5 cm. átmérőü, óránként 6 métert darál. Fordson-Traktor jókarban, eladó. Blatt János Vel.-Kikinda. 11633

Keresek jókarban levő komplett mozife szerelést. Ár: iánlattal s pontos technikai leírással. Ing. Novák Palié, Jakobčić-villa. 11602

TÜZIFA

1-a bükkhasáb métere 37 dinár, aprítva és házhoz szállítva, hasábban 34 dinár
Továbbá prima fichta deszka nagy választékban és a legolcsóbb napi árban. Pontos mérés.

Dohány Ottó

fa-kereskedő, Csirkepiac. — Telefon 610

BRÁZAY

**MENTHOLOS
SÓSBORSZESZ**
ismét kapható
minden gyógyszerár-
ban, drogeriában és
jobb üzletben.
Kérjen mindenütt
BRÁZAY SÓSBORSZESZT

Tő. v. védve.
Vezérképviselőlet és le-
rakat az egész S. H. S.
királyság területére
DESTILAT D. D.
ZEMUN 11701

**AUTÓGUMI
KERÉKPÁRGUMI,**
kaucuk és hőcspők
**VULKANIZÁLÁSAT
ELVALLALOM**
Takács Márton
Subotica
Filipa Obiliceva u. 16.

3000 dinárt
koreshet havonként
egy szezoncikk terjeszté-
sével. Ajánlatok „12.000”
jelige alatt a Publitas
d. d. Zagreb, Gunduličeva
11., címére küldendő

Karácsonyi olcsóságok!

Ezek a

MODELLJEIM!

Beck Jenő

kötött- és szövöttárugyára

SUBOTICA

Pašičeva ulica 10.

ÉRKEZETT:

Friss banán
Almeriai szőlő
Malaga-szőlő
Mazso a-szőlő
Dulcya
Kókusz-dió
Para-dió
Dió (egés) Din. 9-től fej.
1-a skómozé
Alma
Narancs, Mandarin és
Patero
Szmarna-függő
Cukrozott gyümölcs
Cukrozott narancshéj
Cirold
Pistácia
Boszniai szilva eturált
és zsákos
Fűszer- és csemegék
Pestegők, kü- és belföldi
Pecsenyeborok és
Asztali-ör 10 din.-tól lit.
Cognac
Liqueur

11762

legolcsóbb árban besze-
rezhető:

Kurteš Miloš

fűszer- és csemegeker-
kedése

Subotica, huspiac

Telefon: 4-83.

Nagy karácsonyi vásár!

A világhírű C. Warhanok, hal-
konzervek, legfinomabb keksek,
Bakar tea, csemegésajtok,
boszniai trappista, bányai,
szelvi sajtok a különféle fel-
vágottak, szalámik stb.

**fűszerárak
és zöld konzervek**

a legnagyobb választékban, a
legfinomabb minőségben nagy-
ban és kicsinyben kaphatók

TÓTH LAJOS

fűszer- és csemegéüzlet Subo-
tica, Vas Adam mellett. A leg-
kisebbség megrendelést is házhoz
szállít. 11614

Népesödül: Subotican

Elsőrangú férfikalap 65 din.
Kötött férfing . . . 65 din.

Összesen 130 din.

Sugár Belánál

Aleksandrova ul. 11. 11622

Van szerencsénk értesíteni áram-
fogyasztóinkat, hogy leltározás miatt
teljes árukészletünket legolcsóbb áron kiárúsítjuk.

Kérjük, használják fel ezt az alkalmat

Iuszterek, villanyvasalók és minden más villamosanyag

rendkívül olcsó beszerzésére.

Subotička Električna Želernica i Osvetljenje D. D.

Subotica, Kostina ulica 1. — Telefon 508.

LENER

Üzletek: Aleksandrova ul. 5.
Karadjordjev trg 1.

21 napig tartó

nagy karácsonyi vásárt rende-
zünk a raktárainkon levő ösz-
szes női és férfi divatcikkekből

gyári áron!

Borsalino kalapok Din. 250 :: Velur kalapok minden szinben Din. 150

Bolyhos divatkalapok Din. 180

Divat-nyakkendők egész nehéz selyemből Din. 75—100-ig